3MICT

Засідання <u>шосте</u> (П'ятниця, 7 вересня 2018 року)

Година запитань до Уряду	2
Оголошення запитів народних депутатів України	35
Виступи народних депутатів України у зв'язку із невдоволенням відповідями на депутатські запити	55
Виступи народних депутатів України з різних питань	59
Результати поіменної реєстрації	

ЗАСІДАННЯ ШОСТЕ

Сесійний зал Верховної Ради України 7 вересня 2018 року, 10 година

Веде засідання Голова Верховної Ради України ПАРУБІЙ А.В.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Доброго ранку! Шановні колеги, прошу заходити до залу і підготуватися до реєстрації.

Готові? Ми можемо проводити реєстрацію? Прошу народних депутатів зареєструватися.

У сесійному залі зареєструвалися 344 народні депутати. Ранкове пленарне засідання Верховної Ради України оголошується відкритим.

Шановні колеги, сьогодні своє професійне свято відзначають українські військові розвідники. Там, на сході, вони щоденно ризикують своїм життям, щоб тут, у тилу, у нас був мир і спокій.

Дякую всім офіцерам та солдатам, які достойно і мужньо щоденно виконують свій найвищий обов'язок — на всіх фронтах захищають Україну.

Слава українським розвідникам! Слава українським воїнам! Слава Україні!

Колеги, у пленарному засіданні Верховної Ради України беруть участь члени уряду на чолі з Прем'єр-міністром України Володимиром Борисовичем Гройсманом. Прошу привітати.

До виступу запрошується міністр освіти і науки Лілія Гриневич. Я нагадую, потім будуть запитання від фракцій і народних депутатів.

Ліліє Михайлівно Гриневич, будь ласка.

ГРИНЕВИЧ Л.М., міністр освіти і науки України. Шановний пане Голово Верховної Ради України! Шановний пане Прем'єрміністре України! Шановні народні депутати, шановні українці, які мають можливість дивитися цю трансляцію, дякую за те, що я можу сьогодні представити результати підготовки до нового навчального року.

Насамперед варто зауважити, що уряд виконує своє зобов'язання щодо поступового збільшення фінансування освіти. Якщо у 2016 році фінансування становило 5,72 відсотка ВВП, то у 2017 році — 6,7 відсотка ВВП. Тобто ми поступово рухаємося до виписаного в Законі України «Про освіту» показника — 7 відсотків ВВП на освіту.

Уже декілька років поспіль створення можливостей рівного доступу до дошкільної освіти для всіх дітей — пріоритет для уряду та органів місцевого самоврядування. Якщо у 2016 році черга до дошкільних закладів в Україні становила майже 91 тисячу місць, то сьогодні, напередодні цього навчального року, — понад 46 тисяч місць. Як ви бачите, скорочення майже на 50 відсотків. Однак хочу звернути увагу, що зараз, враховуючи демографічну ситуацію, кількість дітей дошкільного віку збільшується. Навіть попри те що ми цього року створили 8,5 тисячі місць, чергу це скоротило лише на 700 місць. Це означає, що ми маємо спільно з органами місцевого самоврядування пришвидшити темпи створення місць відповідно до Плану подолання черги, який створений у країні за ініціативою Прем'єр-міністра.

Першокласники прийдуть до нової української школи. Цьогоріч їх понад 448,5 тисячі — на 40 тисяч більше, ніж минулого року. Це приємна тенденція, у нас кількість дітей шкільного віку починає збільшуватися. Усі діти мають відчути на собі три важливі зміни для початкової освіти.

Перше. Це Державний стандарт початкової освіти – новий зміст освіти.

Друге. Це перепідготовлені вчителі. Усі вчителі початкових класів пройшли підвищення кваліфікації. Загалом ідеться про понад 40,5 тисячі вчителів, 22 тисячі — це вчителі початкової школи і понад 18 тисяч — це ті, які будуть викладати іноземну мову в першому класі. Таке підвищення кваліфікації педагогів — це неймовірний виклик, і нам вдалося його все-таки здійснити.

Але ϵ ще третя дуже важлива складова. Першокласники мають прийти до оновленого освітнього середовища. Щоб це середовище стало реальністю, уряд пішов на безпрецедентні інвестиції і виділив 1 мільярд гривень на оновлення освітнього середовища саме початкової школи. Це частина роботи, яка матиме результат лише спільними зусиллями з органами місцевого самоврядування, тому що ми самі не здійснюємо закупівель, віддаємо гроші органам місцевого

самоврядування, тобто засновникам навчальних закладів. Як свідчить практика, з цим завданням вони не змогли впоратися ефективно й успішно, у різних територіальних громадах справилися по-різному.

Наприклад, субвенція на фабрики друку надійшла ще сім місяців тому, на обладнання першого класу — чотири місяці тому. На 27 серпня цього року, тобто напередодні навчального року, перша субвенція була використана лише на 64 відсотки, а головна субвенція на 1 мільярд, лише на 44 відсотки.

Це означає, що діти прийшли до першого класу і в багатьох школах не побачили ані нових парт, ані нових матеріалів для навчання. Гроші лежать на рахунках органів місцевого самоврядування.

Ми вивчали причини, чому вони цього не зробили?

Перша причина – управлінська безпорадність, коли вони не вміють ефективно та вчасно оголосити і провести тендери.

Друга причина — блокування тендерів через недобросовісну конкуренцію на ринку, коли різні фірми блокують тендер, переводять до Антимонопольного комітету, там воно затримується, хоча ці фірми навіть не збираються і неспроможні виконати такого замовлення.

Третя причина – те, що наш ринок, який продукує освітні меблі, засоби навчання, виявився неготовим до таких інвестицій.

Сьогодні багато хто уклав договори, вони ще виконуються і парти обов'язково надійдуть, але не 1 вересня, а пізніше. Звичайно, діти не вчаться без парт, тому без перекручувань, будь ласка. Вони будуть у тих класах, у яких були, але впродовж цих двох місяців — вересеньжовтень — ситуація весь час змінюватиметься. Нам потрібно зрозуміти, що це реальна трансформація, і таких інвестицій у початкову школу ще не було за всі часи незалежності. На це потрібний час, і нам необхідно вистояти в будь-якому разі. Кожна копійка — цільова, вона ні на що інше не може бути використана.

Наведу приклади. Є області і громади, які в усіх школах забезпечили вже оновлене середовище, але чути голос тих батьків, тих учителів, де цього не зробили. Наприклад, у Миколаївській області субвенція на НУШ на 27 серпня була використана на 10 відсотків. Зрозуміло, що це дуже безвідповідальна позиція.

Усі першокласники отримають засоби навчання. Наприклад, вперше кожен український першокласник чи в селі, чи в місті, чи в гірській школі зможе разом з учителями використовувати ігрові

методики навчання з *LEGO*, які дуже добре розвивають оперативну пам'ять, допомагають вивченню математики, командній роботі. Це нові засоби, з якими знають, як працювати перепідготовлені вчителі.

Для того щоб подолати цю ситуацію за вертикаллю, ми створюємо за дорученням Прем'єр-міністра координаційний орган, який буде заслуховувати і підштовхувати органи місцевого самоврядування, щоб вони виконували свої зобов'язання щодо нової української школи, зокрема в частині використання коштів державної субвенції.

Треба пам'ятати, що вересень для першого класу — адаптаційний. Діти знайомляться зі школою, класом, портфелі носять без важкого приладдя і книжок, вивчають безпечну дорогу до школи. Триває напрацювання правил життя у класі, школі, алгоритмів, тому що в дітей повністю перебудовується стиль життя.

Я хочу звернути увагу на те, що у вчителів буде велика спокуса все зробити у старий спосіб: відразу посадити дітей за парти, за підручники чи зошити з друкованою основою, які змусять купити батьків, і тоді їм буде легше. Так не можна, тому що зовсім інша парадигма педагогіки співробітництва і активно-пошукового навчання для дітей початкової школи.

Ми цим дітям повинні дати адекватні методики для їхнього розвитку. До речі, Міністерство освіти і науки України підготувало на кожен тиждень першого місяця навчання, щоб полегшити життя вчителям, детальні матеріали, які можуть побачити батьки, народні депутати, журналісти, що діти вивчають у першому класі у вересні. У три кліки на сайті Міністерства освіти і науки України вибираєте «освіта», «загальна середня освіта», «методичні рекомендації щодо адаптаційного періоду для учнів першого класу».

Чому навчатимуть дітей? Треба розуміти, бо дехто тут говорить про те, що вони не вмітимуть лічити чи писати. Це абсолютна брехня. Вони вмітимуть те, що вміли колись у початковій школі старого зразка, але знатимуть значно більше.

Батьки, за підсумками навчання в першому класі, отримуватимуть свідоцтво досягнень. У свідоцтві ϵ 51 показник, і серед таких речей, які ми розуміємо і знаємо давно, наприклад, вміння лічити в межах ста чи вміння писати диктант, будуть такі, як вміння вирішувати конфлікти, вміння працювати в команді, вміння брати на себе

відповідальність. Погодьтеся, що ці вміння не менш важливі для успішного життя і самореалізації цієї дитини.

Нам важливо, щоб учителі не забували про гуманне ставлення до дітей. Ви здивуєтеся, але найбільшу кількість скарг від батьків, які стосуються початкової школи, ми отримуємо про те, що дітей на уроці не відпускають до вбиральні. Цим дітям найголовніше — адаптуватися у школі, і їхні базові речі, такі, як можливість попити води, завжди відкрита і доступна вбиральня, рух, який надважливий для маленьких дітей, насправді реалізувати нескладно. Для цього потрібна воля і розуміння педагогіки дітей такого віку.

Наша школа не закінчується, звичайно, на етапі першого класу. Зараз ми розвиваємо мережу закладів освіти. Цього року 160 тисяч 176 закладів загальної середньої освіти, і до цих юридичних осіб під'єднані тисячу філій, які входять до опорної школи. Це маленькі школи, у яких також навчають дітей, у статистиці їх не видно, проте вони входять до юридичної особи опорної школи. 441 тисяча педагогів. Ми створили 199 опорних шкіл з їхніми філіями, ідеологія яких така: старші діти мають навчатися так, щоб вони змогли здобути якісну освіту. Це неможливо в умовах маленької школи, де немає кабінетів і один вчитель викладає декілька предметів. Діти початкової школи, якщо є така можливість і є школа, мають навчатися якнайближче до місця проживання.

У нас за два роки порівняно з 1 вересня 2016 року було створено 400 опорних шкіл, наявні 863 автобуси. Ви знаєте, що ми надавали спеціальні субвенції на закупівлю автобусів, для того щоб підтримати органи місцевого самоврядування і вони могли додати лише 30 відсотків коштів.

Наша політика — покращення природничо-математичного профілю, а також вивчення природничих наук і математики в базовій і старшій школах. Це серйозний виклик, він уже третій рік поспіль підтримується спеціальною субвенцією на природничо-математичні кабінети. Наприклад, органи місцевого самоврядування цю субвенцію до 1 вересня використали на 53 відсотки. Ось тут є найбільша проблема, тому що виходить, що уряд має політику, ми віддаємо на це кошти державного бюджету, а цю політику повною мірою не реалізовують вчасно на місцях.

Цього року ми зробили акцент на покращення вивчення української мови у школах з мовами нацменшин — ми виділили 46 мільйонів лише на обладнання кабінетів української мови, які використано порізному. До честі, хочу підкреслити, що найкраще використана субвенція в Закарпатській області, до 1 вересня кабінети української мови було створено.

Безпрецедентно велика сума спрямована на розвиток інклюзивної освіти, це один з пріоритетів уряду. Зрозуміло, що були збудовані нові школи. Ось тут статистика. Кому буде цікаво, перешлемо презентацію, я не витрачатиму часу, щоб зачитувати цифри, їх можна побачити.

Я хочу повідомити народних депутатів про болючу проблему, головне — наших глядачів про причини цієї проблеми. Це питання друку підручників у 2018 році. Вперше за останні 10 років минулого навчального року ми вчасно і безперебійно забезпечили підручниками повною мірою. Ми друкували минулого року дві лінійки підручників. Проте цього року перед нами постав дуже великий виклик — ми друкуємо три лінійки підручників. Такої кількості примірників ще не було, це 18,5 мільйона примірників. Виявилося, що українська поліграфічна база не витримує таких можливостей і обсягів за короткий проміжок часу. Тому нам довелося цей графік підручників розкласти.

На даний момент п'ятий клас — це одна лінійка підручників, практично ці підручники всі розвезені. Тобто з п'ятим класом проблем немає. Щодо першого класу, то це були нові стандарти й нові програми. Зрозуміло, що видавці робили підручники пізніше.

Перший клас — адаптаційний період у вересні. Їм зараз не потрібні підручники. Для них дуже чітко розписано, що робити кожного тижня, матеріали ϵ у вчителів. Підручники вони отримають у жовтні, коли це буде потрібно. Частину підручників для перших класів уже направлено.

Історія свідчить: якщо колись на країну друкувався один чи два підручники з будь-якого предмета, то зараз — п'ять, сім, інколи вісім підручників, і вчителі обирають, яким вони хочуть користуватися. Тому одні отримують раніше, інші пізніше.

Що стосується 10 класу, то там найбільша кількість підручників. Зараз ситуація така: ми до 1 вересня вже виклали в електронній бібліотеці всі підручники: і для перших, і для п'ятих, і для 10 класів, а також

багато інших підручників. Наприклад, якщо навіть ті, які мають паперові підручники, а не хочуть носити важкий портфель, можуть закачати собі до електронної читацької книжки всі підручники і нею користуватися. Але щодо 10 класу, то можна знайти підручники саме в електронній бібліотеці, у три кліки на сайті міністерства: «освіта», «загальна середня освіта», «підручники». Діти в 10 класі вже багато років поспіль вивчають інформатику, і вони можуть впродовж вересня-жовтня, бо їхні підручники прийдуть у листопаді, покористуватися електронними версіями. Якщо в них немає доступу до комп'ютера вдома (це частина дітей із сільської місцевості), то вони матимуть цей доступ у школі. Я хочу повідомити всіх колег, що у старших класах, зокрема у 10-му, підручники вже як допоміжний засіб навчання, бо вчителями використовується дуже багато інших матеріалів.

Ще одна дуже складна причина. Ми зіткнулися з тим, що в нас може бути неякісна експертиза підручників. Інститут модернізації змісту освіти організовує експертів для експертизи. До цього начебто залучені й науковці, і практичні педагоги, які дають відгуки на книги, але Міністерство освіти і науки мусить підписати цей примірник до друку. Ми виявили в підручниках історії України і громадянській освіті фундаментальні неправильні речі: помилкові дати, трактування з радянської історіографії. Ми не можемо дозволити, щоб такі підручники друкувалися за державні кошти, тому віддали їх на доопрацювання. Краще цей підручник надійде пізніше, але буде правильним.

Я хочу сказати, що в електронній версії є також хороші підручники. Ті вчителі, які вибрали підручник, де були помилки, і він доопрацьовується, можуть з дітьми використовувати електронну версію підручника.

Ми реформуємо Інститут модернізації змісту освіти і систему експертизи підручників, щоб вона була насправді адекватною і ми отримували якісніший підручник.

Ще одна причина, щодо якої нам взагалі треба думати. Цього року стався перший прецедент, коли суд примушує нас друкувати підручники, експертизу яких ми поставили під сумнів. Наприклад, підручник з інформатики, в якому є посилання на російські сайти: Odnoklassniki.ru і таке інше або плагіат з російських чи польських підручників.

Я вже маю прецедент, коли змушена підписувати диплом кандидата наук за рішенням суду, тому що ми відхилили цю дисертацію через плагіат, а суд нас примушує видати диплом. Зараз ми ще будемо друкувати підручники за рішенням суду. Це дуже дивна ситуація. Найстрашніше те, що суд зобов'язує не просто надрукувати цей підручник, а зупиняє друк лінійки з цього предмета для інших нормальних підручників. Але ми поставили запобіжники: першокласники на 1 вересня мають матеріали, десятикласники — електронні версії підручників, тому навчальний процес може відбуватися цілком повноцінно.

Зараз проводиться курс на модернізацію професійно-технічної освіти. Ми залучаємо інвестиції і створюємо стандарти. Статистика є. Цього року ми збільшили інвестиції — 100 мільйонів гривень для покращення професійно-технічної освіти, і працюємо над великим проектом з Європейським Союзом, який може бути впроваджений у 2020 році.

Я не зачитуватиму статистики, а лише хотіла б сказати, що нам потрібна співпраця з органами місцевого самоврядування щодо передачі майна закладів профтехосвіти. Ми не можемо областям передати майно, у чому нас деколи звинувачують, бо ми не отримали від них оформлених документів. Воно передається по-різному. Наприклад, три області це вже зробили з частиною закладів освіти, інші не зробили.

Ми врегулювали на цей рік питання фінансування закладів І-ІІ рівнів акредитації, але воно гостро постане наступного року.

Вступна кампанія (я доповідала вам щодо неї, не буду довго зупинятися) пройшла без збоїв. Зараз ми вже на громадські обговорення поставили нові умови прийому на наступний рік відповідно до законодавства.

Насамкінець. Цього року ми продовжили прозорий доступ до магістратури на найбільш рейтингові спеціальності, де були...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, додайте 1 хвилину.

ГРИНЕВИЧ Л.М. Ми поширили вступні іспити до аспірантури через зовнішнє тестування не лише на спеціальність «Право», а й «Міжнародне право», а також цілої низки спеціальностей, зокрема

тестування з іноземної мови до магістратури також через ЗНО. Таким чином, прозорість доступу до магістратури, на що завжди нарікали, починає зростати і причому на найбільш, за думкою людей, складні, вразливі для хабарництва спеціальності.

Шановні колеги, попереду — багато роботи, бо реформа триватиме багато років, десятиріччя, і нам потрібна ваша підтримка і допомога.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякуємо, Ліліє Михайлівно, за доповідь. Колеги, нагадую, перший блок — це запитання від фракцій і груп. Отже, хто має намір поставити запитання уряду, прошу провести запис.

Від «Партії «Відродження» Барвіненко Віталій Дмитрович. Будь ласка.

БАРВІНЕНКО В.Д., член Комітету Верховної Ради України з питань законодавчого забезпечення правоохоронної діяльності (одномандатний виборчий округ № 141, Одеська область, самовисуванець). Прошу передати слово Кулінічу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, увімкніть мікрофон Кулініча.

КУЛІНІЧ О.І., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань аграрної політики та земельних відносин (одномандатний виборчий округ № 147, Полтавська область, самовисуванець). Дякую. У мене питання до міністра інфраструктури Володимира Омеляна. Пане міністре, зараз розпочинається бюджетний процес, тому хотів запитати, який відсоток від наповнення Державного дорожнього фонду планується використати на ремонт доріг у 2019 році? Зараз — це 50 відсотків, і цього, думаю, ви добре знаєте, є замало. Це перше.

Друге запитання. Чи буде в 2019 році передбачений ресурс на дороги територіального значення, який у більшості областей передано на баланси обласних державних адміністрацій без жодної копійки фінансування? А це дороги між районами і обласним центром, дороги для дітей до опорних закладів, дороги для хворих до центрів

госпітальних округів. Усі вони в жахливому становищі, а фінансування в цьому році немає. Дайте, будь ласка, відповідь.

ОМЕЛЯН В.В., міністр інфраструктури України. Вельмишановний народний депутате, дякую за ваше запитання. Я хотів нагадати, що в 2016 році в цьому залі було ухвалено дорожню реформу, згідно з якою з 1 січня 2018 року розпочинає дію дорожній фонд, наповнення якого становитиме 50 відсотків від акцизу на пальне; 2019 рік – 75 відсотків, у 2020 року – 100 відсотків.

Тому сподіваюся, що позиція буде незмінною, і ми матимемо стабільн зростаюче, гарантоване державою фінансування дорожніх робіт.

Дійсно, проблема з фінансуванням ϵ . Але, як ви знаєте, затверджено стратегію розвитку автомобільних доріг до 2020 року, вона розміщена в публічному доступі. Можна ознайомитися щодо етапності маршрутної відбудови українських автошляхів.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Від Радикальної партії Олег Ляшко. Будь ласка.

ЛЯШКО О.В., член Комітету Верховної Ради України з питань податкової та митної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, Радикальна партія Олега Ляшка). Запитання до Прем'єр-міністра Гройсмана. Шановний Володимире Борисовичу, тривалий час 3 мільйони киян не мають гарячої води. Мільйони людей стали заручниками політики «Нафтогазу», коли його керівник отримує 3 мільйони гривень зарплати на місяць, 45 мільйонів євро виписав собі премії, залізши до кишень українців. Люди залишилися без гарячої води, дітей миють холодною водою або підігрівають її на газовій горілці.

Скільки це буде продовжуватися?! Коли киянам повернуть гарячу воду?! Коли українці не чекатимуть платіжок за комуналку, як кулю, тому що не знають, які будуть ціни на газ. Де людям узяти 12 тисяч гривень, щоб заплатити за газ? Рішенням уряду скорочено норми, які дають право на нарахування субсидій. Штучно 3 мільйони людей відрізали від можливості отримувати субсидії. Тому ми вима-

гаємо повернути норми нарахування субсидій за минулу зиму і вимагаємо відставки голови «Нафтогазу» Коболєва.

Уряд прийняв рішення про нормування виплати премій і зарплат. Скажіть, будь ласка, а чи повернули 45 мільйонів євро, що отримали чиновники «Нафтогазу», які обікрали людей? Чи припинили виплачувати їм «космічні» зарплати, залізши в кишені до кожного українця? Чи зможуть люди спокійно пережити зиму, не жахаючись страшних, ціаністих платіжок на газ, коли цей вампір «Нафтогаз», який заробляє, залазячи до кишені...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Володимир Борисович.

ГРОЙСМАН В.Б., *Прем'єр-міністр України*. Шановний Олегу Валерійовичу! Шановні колеги народні депутати! Шановний пане Голово! Питання гарячого водопостачання — це питання не уряду України, а питання київської міської влади. Ми після звернення Віталія Володимировича Кличка про те, що є така проблема і він потребує допомоги і підтримки уряду, прийняли всі необхідні рішення, щоб допомогти місцевій владі відновити гаряче водопостачання і підтримати киян. Це перше.

Що стосується субсидій, про що ви казали. Хочу вас запевнити в тому, що ми з початку нового опалювального сезону зробимо все, щоб через механізм субсидій справедливо захистити (увага!) кожного громадянина України, який потребує цієї допомоги. Тому що навіть ті люди, у яких невеликі доходи і вони отримують субсидію, кажуть, що їхні сусіди, які здають своє житло, мають вищі доходи, у яких приховані безробітні й таке інше (точніше, люди працюють, але нелегально), також отримують таку саму субсидію. Тому ми відповідним чином провели інвентаризацію. І лише перша інвентаризація показала, що тільки в Київській області 20 тисяч людей, які задвоєні в отриманні субсидій. Одночасно у двох областях на них списують гроші. Ці гроші належать народу, і ми не маємо права закривати на ці зловживання очі. Тому ми зважили цю ситуацію і всіх захистимо. Для мене ключове питання — захистити тих, хто цього потребує, як би не змінювалися ціни.

Що стосується «Нафтогазу». «Нафтогаз» – це компанія, яка не має прямого управління від уряду України. Відповідно до норм кор-

поративного управління у них ϵ незалежна Наглядова рада, відповідні закони, за якими вони працюють. Але я згоден з тим, що надмірні премії, надмірні зарплати...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, додайте 1 хвилину.

ГРОЙСМАН В.Б. Тут треба навести лад. Тому перше рішення уряду — зупинити ті шалені, я сказав би, жадібні виплати, які намагалися провести щодо «Нафтогазу». Відповідним чином таке рішення ухвалене і суми обмежені. Тому ніяких 45 мільйонів вони не отримували. Це перше.

Друге. Контракти діють не один рік. Ми маємо переглянути всі контракти для того, щоб встановити нормальні заробітні плати, а не «космічні». Хочеш працювати на державу — працюй. Отримуй достойну, високу заробітну плату, але не захмарну. Тоді буде справедливість, люди нормально це сприйматимуть, і не буде жодних заперечень.

Дякую за ваше запитання.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Від фракції «Батьківщина» Сергій Євтушок. Будь ласка.

ЄВТУШОК С.М., член Комітету Верховної Ради України з питань транспорту (одномандатний виборчий округ № 156, Рівненська область, політична партія «Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Фракція «Батьківщина». У мене запитання до Прем'єр-міністра Володимира Гройсмана.

Шановний Володимире Борисовичу, я мав можливість декілька місяців детально проаналізувати, як працює наша лісова галузь. Розумію, що Міністерство аграрної політики та продовольства України на сьогодні не має керівника, і в цій галузі ми спостерігаємо певний хаос. Скажу відверто, що, проаналізувавши, мені стало зрозуміло, чому я дійшов такого висновку, адже у листопаді урядом було схвалено стратегію розвитку та реформування лісової галузі, де чітко передбачається прихована концесія (передача) або в остаточному результаті знищення наших лісів. У парламенті буквально нещодавно до безбідного та дуже прогресивного закону вноситься поправка, яка додатково оподатковує лісівників, наші державні підприємства. Я вважаю, що

і так наші лісівники платять попневий, так би мовити, податок. Це той податок, який від кожного зрізаного дерева...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Додайте 30 секунд, будь ласка.

ЄВТУШОК С.М. Тому я хотів би, Володимире Борисовичу, щоб ви роз'яснили ситуацію, чому це відбувається. Адже я вважаю, що такі дії призведуть до того, що ми залишимося повністю без лісів. Зверніть увагу на південь, там уже звільнилися з роботи 3 тисячі працівників, адже відсутнє фінансування для підтримки цієї галузі.

Дякую.

ГРОЙСМАН В.Б. Дякую за ваше запитання, пане Сергію.

Як ви знаєте, ми почали ретельну перевірку українського лісового господарства в цілому. Відповідне доручення уряду отримала Державна аудиторська служба, Державна фіскальна служба і також Національна поліція. Вони спільно з Міністерством аграрної політики та промисловості України працюють над аудитом цієї галузі. До кінця вересня ми матимемо інформацію про те, як пройшли перевірки. Ми все робимо для того, щоб абсолютно відкрито, публічно і в персональних цифрах показати, який лісгосп де і як працював, скільки він робив вирубки, яка в них була деревина, куди і в які країни вони вивозили, хто були їх контрагенти і таке інше. Тобто ми сьогодні займаємося цим питанням і будемо обов'язково про це публічно звітувати.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Від фракції «Самопоміч» Войціцька Вікторія Михайлівна передає слово Альоні Бабак.

Будь ласка.

БАБАК А.В., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань будівництва, містобудування і житлово-комунального господарства (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Об'єднання «Самопоміч»). Фракція «Об'єднання «Самопоміч». Володимире Борисовичу, майже 30 тисяч людей,

які живуть в об'єднаннях співвласників багатоквартирних будинків, підготували заявки на «теплі» кредити в розмірі 75 мільйонів гривень. Прийшли до банків — вони відмовили. Сказали, що державного фінансування немає.

Скажіть, коли ви профінансуєте попит за програмою «теплих» кредитів і виконаєте свої обіцянки, які давали минулого року? Це перше питання.

Друге. Шановні члени уряду, 15 жовтня починається опалювальний сезон. Вами прийнято рішення про визначення ціни газу лише до 1 жовтня. Якою буде ціна газу для виробництва тепла населення в цьому опалювальному сезоні? Адже два тижні з 1 жовтня до початку опалювального сезону недостатньо, для того щоб скоригувати контракти і визначитися з початком опалювального сезону.

Хочу сказати, що через затримку з публікацією постанови Кабінету Міністрів України № 187 на сьогодні відсутні контракти в об'єднань співвласників багатоквартирних будинків на поставку газу та гарячу воду. Через те що була затримка з прийняттям і публікацією постанови (сьогодні вже 7 вересня), досі немає поставки газу в котельнях на постачання гарячої води. Якщо уряд лише 1 жовтня прийме рішення про нову ціну на газ чи змінить формулу, чи внесе якісь інші зміни, то вчасного початку опалювального сезону не буде. Прошу дати на це відповіді.

ГРОЙСМАН В.Б. Дякую.

Перша відповідь. Я декілька років працюю і постійно чую про те, що опалювальний сезон не розпочнеться. Забудьте про це і не лякайте людей. Україна готова до опалювального сезону. Вчасний пуск — це відповідальність муніципалітетів. Не бачу в цьому жодних проблем.

Що стосується ціни. Ви знаєте, що ми ведемо важкі дискусії з міжнародними партнерами, оскільки багато років тому були взяті певні зобов'язання Україною щодо формування єдиної ціни. На сьогодні вартість газу для промисловості — 11 тисяч, а для населення ми обмежили 7 тисячами. Ми зараз працюємо над пошуками оптимальних рішень, але найголовнішим для мене в цих рішеннях ε те, як захистити кожного пересічного громадянина.

Просив би не махати нікому руками, я вісім років був міським головою і пройшов не один опалювальний сезон. Можу вам сказати,

що відповідальність за гарячу воду, за тепло, за нормальну електрику, за чисті вулиці, за освітлення на вулицях лежить на міському голові та міській владі. Крапка. А сьогодні, коли діє фінансова децентралізація, усі ці повноваження і відповідальність підкріплена десятками мільярдів гривень, чого не було раніше, до 2014 року. Тому опалювальний сезон розпочнеться вчасно, для цього ε запаси у газосховищах, і жодних проблем я з цим не бачу.

Щодо електроенергії проблем немає, система працює у штатному режимі, усе буде абсолютно нормально, тільки щоб кожен зробив свою роботу на місцях.

Що стосується «теплих» кредитів, ви знаєте, що ми запускаємо в цьому році державний Фонд енергоефективності. Це хороший світовий, європейський механізм з енергоефективності. Він працюватиме і буде доступним для всіх громадян України, для того щоб були кращі умови отримання комунальних послуг, краще тепло для кожного громадянина України.

Але ми зараз працюємо над тим, яким чином посилити програму «теплих» кредитів, оскільки 400 мільйонів, які ми виділили, уже майже вибрали, наскільки я знаю, і буде прийнято рішення, як ми спрогнозуємо кінець року. Але я точно знаю, що ми підтримуємо «теплі» кредити, щоб закрити максимально всі проекти в цьому році. А з наступного року в нас уже запрацює державний Фонд енергоефективності.

Дякую за ваше запитання, і не лякайте людей.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Від фракції «Народний фронт» Максим Бурбак. Будь ласка, увімкніть мікрофон.

БУРБАК М.Ю., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України у справах ветеранів, учасників бойових дій, учасників антитерористичної операції та людей з інвалідністю (одномандатний виборчий округ № 204, Чернівецька область, політична партія «Народний фронт»). Шановний Володимире Борисовичу, головним пріоритетом роботи фракції «Народний фронт» — забезпечення підвищення заходів з національної безпеки і оборони на рівні не менше 5 відсотків валового внутрішнього продукту. Це було запроваджено

урядом Арсенія Яценюка. Дякую, що коаліційний уряд і зараз продовжує цю традицію.

Мені відомо, що ви вийшли з ініціативою щодо збільшення оборонного бюджету на суму близько 200 мільярдів гривень в наступному році, що також складе 5 відсотків валового внутрішнього продукту. У 2015-2016 роках урядом Арсенія Яценюка було втроє збільшено заробітну плату нашим військовослужбовцям. «Народний фронт» виходить з ініціативою підвищити зарплатню нашим військовослужбовцям, особливо тим, які зараз на сході захищають нашу країну. Скажіть, будь ласка, чи в бюджеті на наступний рік буде передбачено таке суттєве збільшення заробітної плати нашим захисникам?

Дякую.

ГРОЙСМАН В.Б. Дякую, шановний Максиме Юрійовичу.

Шановні колеги народні депутати, учора під головуванням Президента України відбулося засідання Ради національної безпеки і оборони, яке остаточно затверджує розподіл ресурсів між усіма оборонними і безпековими відомствами. Уряд України вніс пропозицію на засіданні РНБО збільшити оборонний бюджет на 23 мільярди гривень — близько 201 мільярда зі спецфондом. Хочу наголосити, що це колосальний ресурс, який фактично буде виділений наступного року. Це максимальний ресурс за всі періоди. Насправді ми підтримуємо те, що було розпочато урядом Яценюка — п'ятивідсоткове забезпечення, а вже нашим парламентом за поданням Президента прийнято в Законі «Про національну безпеку України» — не менше 5 відсотків.

Я вчора сказав це на засіданні Ради національної безпеки і оборони. Цих коштів цілком достатньо за однієї умови — ефективного і відкритого використання їх для того, щоб не лише забезпечувати оновлення озброєння, а й підвищити заробітну плату українським воїнам. Ось з такою інформацією ми вийшли. Остаточне рішення прийматиме Рада національної безпеки і оброни України, а потім ми подаватимемо це до парламенту. Видатки будуть не 5 відсотків, а 5,1 відсотка, тобто фактично ми трохи перебільшимо навіть те, що передбачено законом.

Тому ми сподіваємося на те, що розпорядниками — міністерствами, силовими відомствами буде вжито всіх заходів, по-перше, для ефективного використання цього ресурсу, і по-друге, для підвищення

заробітної плати особливо тим, хто в бойових умовах реальної війни захищає нашу державу.

Дякую за ваше запитання.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Від фракції «Опозиційний блок» Сажко. Увімкніть, будь ласка, мікрофон.

САЖКО С.М., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань екологічної політики, природокористування та ліквідації наслідків Чорнобильської катастрофи (одномандатний виборчий округ № 59, Донецька область, самовисуванець). Добрий день! У мене запитання щодо соціальної політики, яка зараз проводиться. Володимире Борисовичу, моє запитання стосується виплат пенсій внутрішньо переміщеним особам та особам, які потребують соціальних виплат. Численні звернення від зазначених категорій громадян свідчать про припинення пенсійних виплат та несплату заборгованості із виплати пенсій на підставі Постанови Кабінету Міністрів України від 25 квітня 2018 року № 335. Тобто на даний час не виплачуються та накопичуються пенсійні борги. Внесені зміни зазначають, що пенсіонер отримує пенсію лише з моменту звернення до Пенсійного фонду, а борги, які залишаються на момент звернення, будуть сплачені лише на підставі окремого порядку, визначеного Кабінетом Міністрів.

У мене до вас запитання: чому досі немає цього порядку, коли він буде розроблений та затверджений?

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, хто відповідатиме?

ГРОЙСМАН В.Б. Дякую за ваше запитання. Відповідно до вашого виступу я дам доручення, щоб якісно розглянути ваше звернення і вас поінформувати, це з одного боку.

З іншого боку, порядок виплати пенсій сьогодні передбачає виплату пенсій усім громадянам України, які вийшли на пенсію, без обмежень. Єдине, що доставити пенсії на окуповані території ані фізично, ані практично неможливо. Тому для того щоб отримати пенсії

цим громадянам, треба вийти з полону на вільну територію України. Але я наголошую, що стосується вашого звернення, то буде доручення Міністерству соціальної політики все детально опрацювати і вас поінформувати.

Дякую за ваше запитання.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Від фракції «Блок Петра Порошенка» Співаковський. Будь ласка.

СПІВАКОВСЬКИЙ О.В., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань науки і освіти (одномандатний виборчий округ № 182, Херсонська область, партія «Блок Петра Порошенка»). Шановні колеги, користуючись нагодою, хочу подякувати всім народним депутатам, усім політичним силам за вчорашнє голосування на вечірньому пленарному засіданні за законопроект № 8556 щодо інклюзивної освіти. Хочу особливо подякувати фонду Марини Анатоліївни Порошенко, який долучився до цієї роботи, фактично підготував ці документи. Ми вчора продемонстрували всій Україні, що можемо боротися за людей з особливими освітніми потребами.

Тепер питання, Володимире Борисовичу, до вас. Не секрет, що ϵ проблеми з фінансуванням технікумів і коледжів у системі вищої освіти. Ми знаємо, що уряд робить багато для того, щоб їх профінансувати. Але, Володимире Борисовичу, ϵ наміри Міністерства фінансів України про те, щоб частину технікумів і коледжів, які ϵ у структурі університетів (ми цю філософію заклали в поправці до бюджету для створення потужних освітніх холдингів, для того щоб слабку освітню інфраструктуру зробити потужною), зняти з державного фінансування і закласти цю...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Додайте 30 секунд, будь ласка.

СПІВАКОВСЬКИЙ О.В. У мене велике прохання. Володимире Борисовичу, не робіть цього, тому що ми не можемо штучно розділяти університети на національні, бо це пожиттєвий статус, і він сьогодні не відповідає реальному стану справ. Це означає, що потерпатиме

велика частина технікумів і коледжів, які входять до структури університету.

Більше того, це ламає ту філософію створення освітніх холдингів на території України, яка може забезпечити сталий розвиток...

ГРОЙСМАН В.Б. Олександре Володимировичу, дякую вам за запитання.

Ми вчора, до речі, з вами це обговорювали. Насправді освіта потребує також системних і правильних рішень, у тому числі й ефективності використання фінансових ресурсів. Тому, безумовно, нам треба змінювати систему освіти, а особливо що стосується професійно-технічної освіти.

Я просив би вас на наступному тижні спільно з Міністерством освіти і науки, з Міністерством фінансів провести робочу нараду, де ви можете обговорити всі нюанси функціонування системи. Думаю, що ми приймемо спільне рішення.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ще має запитання Шахов від депутатської групи «Воля народу», а потім поставлять запитання народні депутати.

Будь ласка, Шахов.

ШАХОВ С.В., член Комітету Верховної Ради України з питань Регламенту та організації роботи Верховної Ради України (одномандатний виборчий округ № 114, Луганська область, політична партія «Наш край»). Політична сила «Наш край». Не словом, а ділом. Володимире Борисовичу, рівно два місяці волонтери «Нашого краю» працювали по всій країні, зібрали понад 1 мільйон підписів проти подорожчання ціни на газ.

Я зареєстрував відповідний проект постанови № 9027, яким рекомендується на тривалий строк (не менше трьох років) продовжити дію Постанови Кабінету Міністрів України № 187— накласти мораторій на підвищення ціни на газ. Бо якщо підняти ціну на газ, сьогодні всі підвищення пенсій та зарплати повністю підуть на смітник. Зростуть ціни на продукти харчування, пігулки, енергоносії і таке інше. Це по-перше.

По-друге, в останній парламентський день, у п'ятницю 13 липня (невже це число повністю прокляте), наші колеги проголосували за внесення змін до бюджету щодо виплати боргу шахтарям у розмірі 1,5 мільярда гривень. Скажіть, будь ласка, чому не виплатили зарплату шахтарям? І досі шахтарі...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Додайте 30 секунд, будь ласка.

ШАХОВ С.В. За 27 років жодного разу не було такого, щоб шахтарі перед Днем шахтаря не отримали своєї заробітної плати, щоб діти не пішли до школи в новому взутті і з новими зошитами. Скажіть, будь ласка, чому так сталося? «Наш край» вимагає, допоки розбереться, негайного відсторонення від посади міністра енергетики та вугільної промисловості України Насалика і відповідного покарання тим, хто...

ГРОЙСМАН В.Б. Дякую.

Ви сказали не словом, а ділом. Я подумав, що виступає представник «Нашої України». Ви знаєте, колеги, я ж завжди звик говорити абсолютно відверто. Думаю, що ви всі знаєте, що я можу вам дивитися в очі і говорити те, що думаю, говорити це абсолютно відкрито й об'єктивно. Так само я дивлюся людям в очі, тому що це правильно.

Ось ви зібрали 1 мільйон підписів. То я вам хочу сказати, що ви мало зібрали. Тому що з 45 мільйонів українців ніхто не підтримує рішення про зміну ціни на газ, і я серед тих 45 мільйонів також. Але для чого нам потрібно виконувати зобов'язання перед міжнародними фінансовими організаціями? Для однієї мети — у нас з 2005 року по 2013 накопичено 50 мільярдів доларів зовнішніх боргів. Можете взяти роздруківку на 2005, 2006, 2007, 2008, 2009, 2014, 2015 роки і побачите, як, за якими рішеннями, хто брав ці гроші і куди дівав, я до досі не можу зрозуміти. Тепер кожного року ми, усі українці витрачаємо на обслуговування цих боргів 130 мільярдів гривень — це 5 мільярдів доларів. Їх треба десь узяти і заробити. Але замість того щоб брати гроші, вкладати в економіку, отримати економічне зростання, а з економічного зростання платити людям нормальні зарплати, пенсії і таке інше, давали подачки, а мінімальна зарплата залишалася на рівні 1 тисячі гривень, і довели ситуацію до критичної.

У 2014 році, коли впало 20 відсотків економіки країни...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дайте можливість завершити.

ГРОЙСМАН В.Б. Нам пред'явили рахунки, або сплачувати їх, або йди в дефолт. Ми сказали про те, що не можемо дозволити дефолту. Що таке дефолт? Ми вже пережили різке зростання долара, різке зростання цін, обезцінення заробітних плат і таке інше, і втратили 20 відсотків економіки. Тому уряд Яценюка пішов на безпрецедентний крок – реструктуризацію, було списано понад 5 мільярдів доларів боргів. Далі реструктуризація цих боргів за роками. Ось настали роки платити: 2018, 2019, 2020, 2021, 2022, 2023 – це я кажу для тих, хто планує в цей час брати участь в управлінні державою, що ці гроші треба віддавати. Але на ці гроші є умови: в Україні має бути єдина ціна на газ; створений Вищий антикорупційний суд; мають бути виконані ще ряд завдань, які Україну будуть робити, на їхній погляд, сильнішими. Ми йдемо в цій парадигмі. Не я перший підписував ці зобов'язання на підвищення цін, вони вперше були підписані ще в 2009 році, я вам покажу меморандум. Але якщо постійно обманювати західних партнерів, вони починають дивитися не в наш бік, а від нас.

Тому це вимушений крок для того, щоб отримати доступ до фінансування на зовнішніх ринках для обслуговування і віддачі боргів, які не брали ні я, ні ви, принаймні більшість із вас. Ви говорите, що не треба підвищувати. Я це підтримую.

Візьміть на себе відповідальність і розкажіть, як, не підвищуючи ціни на газ, не виконуючи цих завдань, віддати гроші міжнародним інституціям, які брали не ми. Покажіть мені цей сценарій, і я поставлю під ним свій підпис. Але такого сценарію немає. Це вимушений наш крок.

Я розумію, що мої друзі й недруги будуть на мене показувати пальцем і казати, що це начебто Гройсман. Але не тут-то було. Вважаю, що це відповідальність перед державою і перед завтрашнім днем. Моє завдання — не допустити дефолту, забезпечити стабільність, зменшення рівня інфляції і, врешті-решт, відновлення кредитування національної економіки. А це можливо зробити лише тоді, коли нам не заважатимуть зовнішні борги.

Економіка починає зростати. Це означає, що в 2019 році, незважаючи ні на вибори, ні на що інше в нас ϵ шанс і далі підвищувати

рівень економічного зростання, виробляти більше продукції. У результаті працююча людина отримуватиме більшу заробітну плату, а пенсіонер – справедливу пенсію.

Учора на засіданні Ради національної безпеки і оборони України ми розглядали питання безпеки. Президент наголосив, що гарантія нашої незалежності — це українське військо. Я ще додав, що гарантією нашої незалежності є не лише українське військо, а й сильна національна економіка, яка дасть можливість повернути нам справедливість у життя українських громадян.

Що стосується тарифів. Запам'ятайте, тарифи встановлює не центральний уряд. Хочу сказати, що складові тарифів і питома вага витрат — це в тому числі і відповідальність місцевих влад. Хто модернізує і запроваджує нові технології, там витрати менші. Тому різницю у тарифах ми спостерігаємо по всій Україні.

Так ось, наше завдання — забезпечити соціальним захистом тих, хто має невеликі доходи і потребує такого захисту. Ми повинні сконцентруватися і захистити тих, які потребують захисту всередині країни; обслуговувати зовнішні борги, не допустивши дефолту, щоб були стабільні ціни, стабільні зарплати і стабільна національна валюта, і забезпечити подальше економічне зростання.

Ось три складові нашого успіху в цьому і наступному роках. Прошу, друзі, вашої підтримки. Давайте казати людям правду в очі, і вони нас тоді зрозуміють, бо ми говоримо чесно.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Колеги, зараз запитання від народних депутатів. Хто має намір поставити запитання, прошу провести запис. На запитання відводиться 20 хвилин.

Борислав Береза. Будь ласка, увімкніть мікрофон.

БЕРЕЗА Б.Ю., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань запобігання і протидії корупції (одномандатний виборчий округ № 213, м. Київ, самовисуванець). Добрий день! Володимире Борисовичу, у мене запитання до вас. Скажіть, будь ласка, чи знаєте ви, що в Україні існує Український інститут книги? Чи знаєте ви, що зараз Міністерство фінансів України блокує роботу цього інституту? Більше того, воно не переводить гроші, які потрібні були

на проект «Українська книга» на формування бібліотек. Зараз відбувається дуже цікава історія: заблокована взагалі робота цього інституту, неможливе фінансування. Українізація, за яку тут усі, але чомусь ніхто не працює в цьому напрямі.

У мене запитання: чому Міністерство фінансів блокує гроші, які потрібні на формування бібліотечних фондів? Це по-перше.

По-друге, чому неможлива співпраця нового Українського інституту книги з Мінфіном? Яка ваша позиція щодо цього? Хочеться, щоб була українізація на справах, а не на словах.

Дякую.

ГРОЙСМАН В.Б. Дякую, пане Бориславе, за запитання.

Хочу вам сказати, що уряд України не просто підтримує, а палко підтримує українське книговидання, і ми вважаємо, що це дуже важлива і пріоритетна справа. Ми не лише знаємо про Український інститут книги, а й заснували його. Відповідним чином буде забезпечене все необхідне фінансування, яке заплановано для того, щоб він якісно функціонував. Тому жодних інших питань не може бути.

А що стосується Міністерства фінансів, друзі, то думаю, що зараз позиція цього органу в десятки разів професійніша, ніж це було раніше.

Тому я глибоко переконаний у тому, що під час зустрічей з фракціями, з депутатами, під час роботи в комітетах має проводитися дуже професійна дискусія виконуючої обов'язки міністра Оксани Маркарової і всієї команди Мінфіну, яка буде цілком підкріплена позицією українського уряду. Тому всі питання фінансування не залишаються поза увагою українського уряду.

Дякую.

Євген Нищук. Будь ласка.

НИЩУК Є.М., *міністр культури України*. Якщо можна, я дуже коротко додам. Дякую, що ви турбуєтеся, і це природно.

Хочу повідомити, що буквально вчора вже підписано розподіл коштів на підтримку форуму Франкфуртського книжкового ярмарку. Ми обговорили також, як у найкоротший термін пропрацювати документи і погодження на закупівлю книжок. Думаю, що все буде гаразд, і дякую, що допомагаєте.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Слово для запитання Кривенко передає Дзюблику. Увімкніть, будь ласка, мікрофон.

ДЗЮБЛИК П.В., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань екологічної політики, природокористування та ліквідації наслідків Чорнобильської катастрофи (одномандатний виборчий округ № 66, Житомирська область, політична партія «Народний фронт»). Житомирщина. Володимире Борисовичу, дозвольте вам доповісти. Почали будувати Північну об'їзну дорогу навколо Житомира компанією Sinohydro, і це дуже приємно. Проте на підсипку ґрунтового полотна використовується крадений пісок. На території Високівської сільської об'єднаної територіальної громади під виглядом рекультивації з метою подальшого садіння смородини відбувається банальне викрадення ґрунту. Це перше.

Другий момент. На всю протяжність цієї дороги жодного легального кар'єру не передбачено. Тобто це перша можливість красти цей пісок, а далі знову це буде відбуватися.

Володимире Борисовичу, я просив би вас взяти це на контроль і все-таки розв'язати цю проблему, щоб під час будівництва найбільшого інфраструктурного проекту за міжнародні кошти не використовувався...

ГРОЙСМАН В.Б. Дякую за ваше запитання.

Я дам доручення міністру інфраструктури, він розбереться щодо цього питання і поінформує вас.

Дякую.

Веде засідання Перший заступник Голови Верховної Ради України **ГЕРАЩЕНКО І.В.**

ГОЛОВУЮЧА. Будь ласка, наступне запитання. Народний депутат Рибалка передає слово Мосійчуку. Прошу.

МОСІЙЧУК І.В., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань законодавчого забезпечення правоохоронної діяльності (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, Радикальна партія Олега Ляшка). Шановний Володимире Борисовичу, коли я, наш лідер Олег Ляшко і наша команда протягом останніх трьох тижнів зустрічалися з виборцями, у мільйонів українських селян

виникло питання. Які закордонні партнери, хто вимагає закриття відділень «Укрпошти» в українських селах? Це масове явище на моїй рідній Полтавщині, на Чернігівщині. Дайте відповідь. Це перше.

Друге питання щодо Державної програми підвищення рівня безпеки дорожнього руху в Україні на період до 2020 року. Програма є, кошти не виділяються, люди сплачують акциз на пальне. Дайте відповідь на запитання: чи відомо щось про факти, можливо, нецільового використання коштів? Чи є гроші в дорожньому фонді на виконання програми? Чи працює програма в цілому, тому що за три місяці 36 тисяч ДТП, 9 тисяч поранених, 900 осіб загинули.

ГРОЙСМАН В.Б. Володимир Омелян хоче відповісти щодо поштових відділень на селі.

Я хочу сказати одну річ, що стосується пошти. Треба, щоб у кожній громаді був осередок надання відповідних послуг, це очевидний факт. В об'єднаних громадах це можуть бути центри надання адміністративних послуг, десь можуть бути ради громади, де є працюючий персонал. Але те, що люди мають отримати все необхідне: і пенсію, і листування і таке інше, треба забезпечити обов'язково, і це є принципово важливим.

Що стосується безпеки на дорогах. Ми нещодавно створили Національну координаційну раду з питань безпеки дорожнього руху, затвердили стратегію. Ми внесли зміни до законодавства і передбачили кошти на забезпечення цієї безпеки. Нові норми проектування, у тому числі там, де кола, де пішохідні переходи, де звуження полос і таке інше, набрали чинності лише з 1 вересня. Тобто ми зараз розкручуємо маховик цих змін. Кошти на рахунках є, але для цього потрібні проектування, відповідне коригування проектної документації і всі висновки. Тобто ми масово запустимо це вже з весни наступного року. Але і цього року буде зроблено ряд речей щодо безпеки, і це наша чітка стратегія.

Знаєте, коли ми починаємо запускати будь-яку програму, дається взнаки, що там хтось щось не зробив або допустив інституційну слабкість, я сказав би так, і треба все дотискати, дожимати і таке інше.

Наприклад, ми запровадили нову українську школу в перших — четвертих класах, про що говорила шановна Лілія Михайлівна. Виділили 1 мільярд гривень на нові парти, дидактичний матеріал та інші засоби навчання і таке інше. Що ви думаєте? Використання —

51 відсоток. У деяких областях це зробили, у деяких — ні. Я запитую в тих колег, скажіть, будь ласка, хто вам дав право так безвідповідально ставитися до цих процесів? Коли дитина йде до школи, їй треба з першого дня дати все те, чого вона потребує, ми для цього і почали фінансувати. У відповідь — круглі очі. Але треба примушувати всіх працювати.

Коли ми почали запроваджувати програму «Доступні ліки», то перші три місяці казали, що немає можливості, де купити і таке інше. Ще сьогодні є проблеми, але 25,8 мільйона українців уже отримали безкоштовні рецепти. З кожним роком ця програма буде досконалішою, поки ми не вийдемо на кожного, хто потребує безкоштовних ліків. Так буде і з програмою безпеки дорожнього руху. У кожному проекті буде надано пріоритет безпеці.

Якщо можна, ще 1 хвилину. Володимир Омелян дасть відповідь щодо пошти.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Будь ласка, відводимо пану Омеляну 1 хвилину.

ОМЕЛЯН В.В. Дякую.

Я хотів би просто нагадати, що протягом багатьох років ми робили вигляд, що платимо поштарям «останньої милі», а вони виконували свою роботу без техніки, без автомобілів, без нічого. Зараз політика «Укрпошти» сформована на те, щоб забезпечити поштарям «останньої милі» гідну, повноцінну зарплату. Не 0,1-0,2 ставки, а повноцінне обладнане робоче місце, автомобілі, щоб вони могли працювати в гідних умовах. Власне, з цією метою ми працюємо зараз з урядом щодо можливого додаткового фінансування. Думаю, що найближчим часом поштарі побачать якісні зміни.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Наступне запитання. Будь ласка, Іване Спориш.

СПОРИШ І.Д., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань сім'ї, молодіжної політики, спорту та туризму (одномандатний виборчий округ № 15, Вінницька область, партія «Блок Петра Порошенка»). Володимире Борисовичу, у Державному

бюджеті, дійсно, закладені кошти на сільське господарство, на будівництво і капітальний ремонт ферм, утримання скота і таке інше, оцих 4 мільярди. Слава Богу, що 50 відсотків уже повертаються, і фермери за це дуже вдячні.

Але в мене, Володимире Борисовичу, запитання. Чи до кінця року не буде ніякої загрози, щоб ті 50 відсотків, які залишилися, усетаки фермери отримали. Якщо вони отримають, то будуть вам дуже вдячні.

Дякую.

ГРОЙСМАН В.Б. Дякую, вельмишановний пане Іване.

Я хочу сказати, що ми, дійсно, вперше почали здійснювати цільову програму підтримки українського фермерства.

Яка в мене мета? (Шум у залі) Можна я?.. Дякую щиро.

Я хотів би, щоб ми реально створили механізми підтримки українського фермерства і зростання кількості фермерів на всій території країни. Не великих латифундій, не великих холдингів, а реально отієї праці, яка екологічно чиста, є конкурентною, буде наповнювати внутрішній ринок і таке інше. Завдяки таким програмам ми не лише маємо віддати належне, що заплановано на цей рік, а й наступного року ці програми повинні діяти. Люди мають знати і впевнено планувати на кілька років наперед (на 3-5 років) свої інвестиції і щодо садів, і худоби, і ферм, і молочнотоварних комплексів, у тому числі що стосується посадкового матеріалу і таке інше. Це все має значення для національної економіки. Я хотів би, щоб у нас було зростання на десятки-десятки тисяч фермерських господарств, і це цілком можливо.

Візьміть фермерство – це зайнятість на місцях, візьміть децентралізацію, завдяки якій ми передаємо десятки мільярдів гривень до місцевих бюджетів. У сумі це будуть ідеальні умови для того, щоб у селі люди мали роботу, щоб організувати їхнє дозвілля, підвищити продуктивність праці, застосовувати нові технології, щоб виробляти високоякісний український продукт не лише для внутрішнього ринку, а й зовнішнього. Оце наша мета, і будемо йти цим шляхом.

Дякую за ваше запитання і за вашу роботу в аграрному комплексі.

Веде засідання Голова Верховної Ради України ПАРУБІЙ А.В.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Лозовой передає слово для запитання Віктору Галасюку. Будь ласка.

ГАЛАСЮК В.В., голова Комітету Верховної Ради України з питань промислової політики та підприємництва (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, Радикальна партія Олега Ляшка). Пане Прем'єр-міністре, сьогодні склалася критична ситуація із перевезенням сировини і готової продукції гірничо-металургійним комплексом, українськими аграріями. Лише в промисловості, у ГМК, на який припадає 45 відсотків перевезень, минулого місяця втрачено 68 мільйонів доларів США валютної виручки. Уявіть собі, це майже 2 мільярди гривень. Це прямий мінус у платіжному балансі, що означає удар по гривні, і прямий мінус в економіці України.

Ми пропонуємо негайно розв'язати цю проблему на найвищому рівні, забезпечити рухомий склад, локомотиви. Якщо сьогодні немає належних локомотивів в «Укрзалізниці», неприпустимо робити відсилання, що колись будуть американські, — це довгостроковий контракт. Отже, треба терміново брати їх в оренду в Казахстані, Білорусі, у країнах Балтії, закривати цей сезонний дефіцит. Бо те, що відбувається на сьогодні, — удар по міжнародному іміджу України і по курсу гривні. Давайте терміново це виправляти.

ГРОЙСМАН В.Б. Дякую.

Думаю, ви знаєте, що і в Азовському морі нам створюють серйозні проблеми щодо вивезення українських товарів. Це дикунство Російської Федерації має отримати належну оцінку з боку всіх міжнародних інституцій.

Що стосується «Української залізниці», то вона вже не один рік перебуває в достатньо складній ситуації. Але знову-таки, повертаючись до рухомого складу, частина його залишилася на окупованій території. Ви знаєте про те, що рухомий склад «Української залізниці» морально застарів. Ті, які управляли, будували собі маєтки, літаки, я не знаю ще що, а залізницею ніхто не займався. Тому в цьому році,

думаю, буде побудовано понад 10 тисяч нових вагонів — це безпрецедентно. Ми дерегулювали...

ГОЛОС ІЗ ЗАЛУ. (Не чути).

ГРОЙСМАН В.Б. Із української сталі (Шум у залі). Ні, ні, з української сталі. Я тільки за українську сталь, вона тверда, міцна і якісна. Будуть побудовані 10 тисяч вагонів. Але 10 тисяч вагонів будуть побудовані не лише «Українською залізницею». Ви знаєте, що ми прийняли таку дерегуляційну норму. Послухайте, я ніколи не думав, що до такого могли б додуматися «схемщики». Тобто державні вагони коштували, умовно кажучи, 1 гривню, а приватні — 10. На цій дельті заробляли мільярди, я переконаний, роками. Коли ми це виявили і обчислили, то заборонили, і зараз всі вагони — і державні, і недержавні — коштують одну ціну, і немає ні в кого для зловживань підстав.

Друга позиція — це флот. Ми уклали угоду з *General Electric*, добилися локалізації понад 40 відсотків. Українські виробники входять до консорціуму щодо обслуговування цієї техніки. Це дуже класна історія для нашої промисловості і кооперації. Тому цієї осені ми вже починаємо отримувати перші надходження.

Тут ϵ ще одне питання — зробити дерегуляцію, аналогічну тій, яку ми впровадили щодо вагонів, і щодо флоту, тобто дати можливість запустити приватну тягу на перевезення. Отут виникає принцип «не навреди». Ми зараз працюємо над тим, чи можливо залишити в тарифі інфраструктурну складову, щоб залізниця могла обслуговувати колії, енергетику і нові будувати речі, а флот пересував, так би мовити, за свої накладні витрати. Оце тепер наше завдання.

«Укрзалізницю» грабували безбожно. Ось послухайте, Повітряний експрес від Києва до Борисполя хотіли побудувати за 10 мільярдів гривень. Я пообіцяв, що ми до 1 грудня цього року здамо потяг до українського Борисполя. Знаєте, скільки буде коштувати? 570 мільйонів. Хтось хотів собі присвоїти 9,5 мільярда. Ну, невже це державницький підхід так будувати? Жодної залізниці не вистачить на такі фокуси.

Тому робимо чесно. Проблеми ϵ , за один день не розв'яжемо, але я наголошую...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Додаємо 30 секунд, завершуйте.

ГРОЙСМАН В.Б. У середньостроковій перспективі — три-п'ять років, а в довгостроковій — до 10 років ми можемо позбавитися проблем з різних питань.

Перше. Має бути стабільне зростання економіки. Люди отримуватимуть більші заробітні плати і зможуть за це більше купити, тому що буде мінімальна інфляція. Ми за 10 років можемо погасити всі зовнішні борги і залишитися з цими ресурсами для того, щоб інвестувати в національну економіку і далі зростати. У нас є всі шанси. Однак є один ворог — це політичний цинізм, «оголтелый» популізм декотрих, який не дає нам працювати і не дає Україні вирватися. Вони вже багато разів пробували управляти і...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Матвієнко передає слово для запитання Жолобецькому. Будь ласка.

ЖОЛОБЕЦЬКИЙ О.О., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань фінансової політики і банківської діяльності (одномандатний виборчий округ № 129, Миколаївська область, партія «Блок Петра Порошенка»). Шановний Володимире Борисовичу, я знаю, що ви завжди опікуєтеся становищем доріг по всій країні. Хочу вам доповісти, що на сьогодні становище доріг у Миколаївській області дуже жахливе.

У нас зараз не дороги, а просто напрямки. Напрямок на Кропивницький, напрямок на Дніпро. Дякую вам, що свого часу ви виділили додаткові кошти на Миколаївську область. Але, на мій погляд, 5 вересня було прийнято, можливо, не досить виважене рішення, і Миколаївська область втратила 98 мільйонів гривень. Я не хочу казати, хто в чому винен, лише прошу у вас єдине (знаю, що це рішення було прийнято з умовою доопрацювання): доручіть, будь ласка, віцепрем'єру Кістіону, щоб ми разом з «Укравтодором» доопрацювали це рішення і заспокоїли всіх жителів Миколаївської області. Зараз відбувається позачергова сесія в Миколаївській області, на якій порушується одне питання — повернути до Миколаївської області ці 98 мільйонів.

Я прошу вас заспокоїти всіх миколаївців. Ми приймемо це виважене рішення. А завтра хочу, щоб ви привітали всіх миколаївців з днем народження міста Миколаєва, і щоб вони були спокійними, прошу від вас виваженої відповіді.

ГРОЙСМАН В.Б. Шановні й дорогі наші миколаївці, львів'яни, дніпряни, вінничани, житомиряни, луганчани, донеччани, одесити, сумчани, чернівчани, шановні українці, послухайте дуже уважно. Наш уряд розпочав наймасштабнішу програму будівництва доріг. Якщо це не так — заперечте. Ніхто не заперечує. Бо це так. Це перше.

Друге. Ми виділили безпрецедентні кошти на будівництво доріг. Я у травні 2016 року з цієї трибуни сказав, що це буде одним з наших інфраструктурних пріоритетів. Слово тримаю і виконую.

Третє. Ми почали формувати стратегію розвитку українських доріг. Але дуже важливо, щоб на місцях ця стратегія правильно реалізовувалася. Хочу сказати щодо Миколаївської області. Ми виділили в цьому році 560 мільйонів гривень, це 8 відсотків від загального автодорожнього бюджету на країну. Зокрема, заплановано здійснити капітальний ремонт автомобільної дороги Н-14 Олександрівка — Кропивницький — Миколаїв (це 300 мільйонів гривень). Поточний середній ремонт автомобільних доріг Н-11 Дніпро — Миколаїв (це 200 мільйонів гривень) та Т-15-07 Миколаїв — Парутине — Очаків — База відпочинку «Чорноморка» (50 мільйонів гривень) і таке інше.

Стан виконання ремонтно-будівельних робіт у Миколаївській області на 1 вересня 2018 року є вкрай незадовільним. Обсяг виконання робіт становить лише 95 мільйонів гривень, або 17 відсотків від річного плану. За загальним відсотком виконання по всіх областях — 68 відсотків, зокрема, у Запорізькій — 92, Закарпатській — 96, Кіровоградській — 92, Тернопільській — 96, Хмельницькій — 93.

На сьогодні не розпочато капітального ремонту автомобільної дороги H-14, а поточний середній ремонт автомобільної дороги H-11 Дніпро — Миколаїв виконано на 46 відсотків.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Додайте 30 секунд.

ГРОЙСМАН В.Б. Але треба вже закінчувати, а не розпочинати. Що відбулося з дорогою Миколаїв — Дніпро? Я вам скажу: 300 мільйонів на використання від Миколаєва до Дніпра. Є різниця для

автолюбителів — їхати по цій дорозі Миколаївською областю чи Дніпропетровською? Немає. Їм треба їхати по одній дорозі. Тому і було прийнято рішення через невиконання Миколаївською областю перекинути 100 мільйонів на ту саму дорогу в Дніпропетровській області. Ось і вся історія.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Додайте, будь ласка, ще 30 секунд.

ГРОЙСМАН В.Б. Коли було звернення до мене колег народних депутатів Олега Валерійовича, Давида Макар'яна, потім ви порушили це питання, то я одразу сказав, що лише з доопрацюванням... Зараз усе зважимо, подивимося, щоб вчинити цілком справедливо. Але якщо десь кошти не використовуються, тоді треба їх вкладати в дороги. Люди ж не чекатимуть ще рік, тому що хтось щось не встиг. А Миколаївській обласній державній адміністрації треба краще займатися господарською діяльністю.

Дякую за ваше запитання. Миколаївців і всіх українців я підтримуватиму не лише щодо доріг.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Колеги, час для запитань вичерпано. Я надам слово для заключного запитання Люшняку, бо ви довше відповідали, і на цьому завершуємо.

Народний депутат Кіт передає слово Люшняку. Будь ласка.

ЛЮШНЯК М.В., член Комітету Верховної Ради України з питань аграрної політики та земельних відносин (одномандатний виборчий округ № 166, Тернопільська область, партія «Блок Петра Порошенка»). Добрий день! Шановний Володимире Борисовичу, на початку цього року було анонсовано закриття ряду залізничних станцій по всій Україні. ПАТ «Укрзалізниця» порахувало лише свої втрати, але не врахувало, що ті станції були головними бюджетоутворювачами маленьких міст, районів, селищ. Зокрема, у Івано-Франківської області станції, які були закриті на 30 відсотків, бюджетоутворювачі Снятинського району.

У Чернігівській області станція, яка була анонсовано закрита, там побудовано новий елеватор зерна з перевалкою 1 мільйон тонн.

Хочу сказати, що під час врахування економічних показників бралися не лише показники, які подає «Укрзалізниця», а й показники місцевих бюджетів. Тому що станція може відвантажувати, на думку «Укрзалізниці», і давати показники занижені, а місцеві бюджети саме з тих станцій найбільше отримують. Це перше.

Друге. Цього року ви були в Бучачі...

ГОЛОВУЮЧИЙ. 30 секунд.

ЛЮШНЯК М.В. ...де бізнес вам подякував за те, що на сьогодні ви відновили не лише станції, а дали відгружати їм маршрути.

Операційний директор ПАТ «Укрзалізниця» Єрьомін В'ячеслав Володимирович сказав, що недоцільно на станцію «Бучач», яка обслуговує два райони, давати маршрути, тому особисто в ручному режимі припинив всі відвантаження по цій станції.

Дякую.

ГРОЙСМАН В.Б. Дякую вам, шановні колеги. Вважаю, що питання ви ставите справедливо, пане Миколо. Зараз буде дано доручення міністру інфраструктури розібратися з цим питанням предметно. А щодо станції, про яку ви кажете, я знаю проблематику. Ви цілком праві. Я попереджаю керівництво «Укрзалізниці» про неприпустимість таких дій. Думаю, що вони дослухаються, і ми відновимо справедливість. Домовилися?

Дякую, шановні колеги, за запитання. Хочу вас привітати з першим пленарним тижнем, який, на мій погляд, був достатньо результативним.

Спасибі вам велике.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Хочу, до речі, зазначити, шановні урядовці і шановні колеги депутати, ми цього тижня прийняли 29 позитивних рішень, із них 23 закони в цілому. За статистикою, це один з найуспішніших пленарних тижнів. Я радий, що дуже активно і дієво розпочалася робота українського парламенту.

Сподіваюся, що ви підготуєте за тиждень у комітетах найбільше законопроектів, які стоять на порядку денному. Щоб наступний тиждень був не менш ефективним.

Хочу подякувати уряду за участь у роботі парламенту. «Годину запитань до Уряду» завершено.

Зараз ми переходимо до оголошення депутатських запитів. Надаю слово Ірині Геращенко. Будь ласка.

Веде засідання Перший заступник Голови Верховної Ради України **ГЕРАЩЕНКО І.В.**

ГОЛОВУЮЧА. Дякую, шановний пане Голово.

Шановні колеги, за перший тиждень роботи парламенту в нас зареєстровано 268 запитів. Ми всі їх оголосимо до 12 години, і після того продовжимо нашу роботу відповідно до Регламенту.

Надійшли запити від народних депутатів України.

Юрія Бабія та Володимира Шкварилюка — до Івано-Франківського міського голови щодо перейменування вулиці на честь Левка Лук'яненка.

Віталія Курила — до генерального директора Державного концерну «Укроборонпром», голови Наглядової ради Державного концерну «Укроборонпром» щодо захисту прав акціонерів ВАТ «Квант» у процесі підготовки та проведення зборів акціонерів 9 серпня 2018 року керівництвом Державного концерну «Укроборонпром».

Юрія Мірошниченка — до Міністерства охорони здоров'я України щодо надання допомоги у проведенні безкоштовної операції громадянину Басюку Миколі Івановичу.

Юрія Мірошниченка — до Міністерства охорони здоров'я України, Рівненської обласної державної адміністрації щодо надання допомоги в лікуванні малолітньої дитини громадянки Анни Грушовець.

Віктора Развадовського – до Прем'єр-міністра України щодо забезпечення Романівського районного сектора управління Державної служби України з надзвичайних ситуацій у Житомирській області пожежним автомобілем.

Віктора Развадовського – до Житомирського міського голови про вжиття заходів щодо капітального ремонту асфальтобетонного

покриття прибудинкових територій біля житлових будинків 26, 28, 36 по вулиці Крошенській у місті Житомирі.

Михайла Бондаря — до голови Львівської обласної державної адміністрації, начальника Служби автомобільних доріг у Львівській області, голови Львівської обласної ради щодо порядку розподілу бюджетних коштів на ремонт доріг між районами Львівської області, враховуючи надходження коштів з Державного дорожнього фонду, дорожнього фонду Львівської обласної ради та коштів перевиконання митних платежів до бюджету Львівської області.

Михайла Бондаря — до голови Львівської обласної державної адміністрації, начальника управління Укртрансбезпеки у Львівській області щодо незабезпечення постійного автобусного сполучення із селами Куликів, Корчівка, Волиця-Барилова, Нестаничі, Стремільче, Завидче, Щуровичі та Розжалів у Радехівському районі.

Олени Сотник – до Генерального прокурора України щодо нападів на громадських активістів в Україні.

Василя Яніцького — до Прем'єр-міністра України, міністра соціальної політики України, голови правління Пенсійного фонду України, виконувача обов'язків міністра фінансів України щодо необхідності здійснення перерахунку пенсійних виплат, призначених особам з інвалідністю, захворювання яких пов'язане з наслідками Чорнобильської катастрофи.

Василя Яніцького — до Прем'єр-міністра України, тимчасово виконуючої обов'язки міністра охорони здоров'я України, голови Рівненської обласної державної адміністрації щодо збільшення фінансування програми «Доступні ліки» для забезпечення потреб постраждалого внаслідок Чорнобильської катастрофи населення Дубровицького району Рівненської області.

Владислава Бухарєва — до голови Комітету Верховної Ради України з питань бюджету, голови Комітету Верховної Ради України з питань охорони здоров'я, Прем'єр-міністра України щодо необхідності виділення Сумській області додаткових коштів з державного бюджету на 2018 рік для придбання медичних препаратів хворим на цукровий діабет та хронічну ниркову недостатність.

Сергія Власенка – до голови правління публічного акціонерного товариства Національної акціонерної компанії «Нафтогаз України» (повторний депутатський запит) щодо виплати правлінням НАК

«Нафтогаз України» собі та співробітникам компанії премії в розмірі понад 1 мільярда гривень з одночасним підвищенням ціни на газ для споживачів.

Сергія Власенка — до президента громадської організації «Українська антикорупційна асоціація» щодо приховування запитуваної інформації про фінансування так званої соціальної реклами діяльності Генерального прокурора України Юрія Луценка.

Ігоря Шурми – до Прем'єр-міністра України щодо неприпустимості припинення діяльності державного підприємства «Спеціалізована медико-санітарна частина № 18 МОЗ України».

Ігоря Шурми — до голови Національної поліції України, директора Національного антикорупційного бюро України щодо притягнення до відповідальності керівництва Міністерства охорони здоров'я України за результатами аудиту Рахункової палати України ефективності використання коштів державного бюджету, виділених Міністерству охорони здоров'я України для лікування громадян України за кордоном, розгляду та виявлення фактів, що містять ознаки кримінальних правопорушень.

Олеся Довгого – до Національного банку України щодо справляння комісії під час приймання від населення платежів за комунальні послуги, зокрема за газ.

Сергія Ківалова – до Прем'єр-міністра України щодо збільшення обсягу освітньої субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам.

Сергія Ківалова – до Прем'єр-міністра України щодо вжиття заходів стосовно організації своєчасної закупівлі лікарських засобів.

Тетяни Чорновол – до Прем'єр-міністра України щодо зловживання посадових осіб Міністерства енергетики та вугільної промисловості України своїми посадовими обов'язками та невиконання ними вимог Постанови Кабінету Міністрів від 21 лютого 2017 року № 95 «Про забезпечення ефективного використання газорозподільних систем або їх складових».

Ярослава Дубневича — до Прем'єр-міністра України, голови Державної служби України з надзвичайних ситуацій щодо покращення стану матеріально-технічного забезпечення пожежно-рятувальних підрозділів Державної служби України з надзвичайних ситуацій Мостиського району Львівської області.

Ярослава Дубневича — до голови Державного агентства водних ресурсів України щодо реалізації у 2019 році природоохоронного заходу «Захист села Ралівка (вулиця Галицька), села Хатки від затоплення паводковими водами річки Дністер Самбірського району Львівської області».

Андрія Лопушанського – до Прем'єр-міністра України, віцепрем'єр-міністра – міністра регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України, міністра екології та природних ресурсів України, голови Львівської обласної державної адміністрації щодо заходів з берегоукріплення русел гірських річок та будівництва протипаводкових споруд у Старосамбірському районі Львівської області.

Андрія Лопушанського — до голови Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг щодо оснащення комерційних вузлів обліку природного газу засобами дистанційної передачі даних.

Володимира Арешонкова – до Прем'єр-міністра України щодо виплати допомоги на поховання пенсіонера.

Володимира Арешонкова – до Прем'єр-міністра України щодо виплати грошової компенсації вартості продуктів харчування.

Валерія Писаренка – до Прем'єр-міністра України щодо стимулювання діяльності державних підприємств Національної академії наук України.

Валерія Писаренка – до Прем'єр-міністра України щодо впровадження державної програми для повноцінного забезпечення хворих на сенсоневральну глухоту.

Вадима Сидорчука — до Прем'єр-міністра України щодо забезпечення загальноосвітніх та інших навчальних закладів середньої освіти Рівненської, Житомирської та Хмельницької областей пасажирськими транспортними засобами на заміну вилучених у 2014 році на виконання військово-транспортного обов'язку.

Любомира Зубача – до Прем'єр-міністра України щодо перевірки законності діяльності компанії «Укрнафта» в місті Бориславі Львівської області.

Якова Безбаха – до Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини, Міністерства внутрішніх справ України, Національної поліції України, Генеральної прокуратури України щодо вжиття

відповідними органами державної влади дієвих заходів для відновлення конституційних прав і свобод Андрія Стельмащука.

Костянтина Яриніча — до генерального директора обласного комунального виробничого підприємства «Дніпро-Кіровоград» щодо забезпечення населення міста Кропивницького якісною питною водою.

Ігоря Гузя – до Голови Верховної Ради України щодо необхідності внесення змін до Закону України «Про внесення змін до Податкового кодексу України та деяких законів України щодо стимулювання створення та діяльності сімейних фермерських господарств» у частині оподаткування лісових земель.

Ігоря Гузя — до міністра закордонних справ України щодо кількості громадян України, що утримуються у в'язницях Республіки Польща відповідно до запитів Російської Федерації до Інтерполу.

Володимира Гусака – до прокурора Одеської області, начальника управління Служби безпеки України в Одеській області, начальника Головного управління Державної фіскальної служби України в Одеській області щодо стану проведення розслідування у кримінальних провадженнях.

Групи народних депутатів (Сотник, Заліщук та інші, усього шість депутатів) — до Генерального прокурора України щодо доступу до відомостей вхідних та вихідних з'єднань журналістки Наталії Седлецької.

Олександра Нечаєва — до Генерального прокурора України, голови Сумської обласної державної адміністрації щодо перевірки фактів викупу комунального майна Шосткинської ТЕЦ та припинення постачання електроенергії на підприємства району.

Олександра Нечаєва – до Прем'єр-міністра України про недопущення порушення прав громадян України на отримання повної, достовірної інформації внаслідок вимкнення аналогового телебачення.

Юрія Одарченка – до Прем'єр-міністра України про порушення вимог чинного законодавства та вчинення протиправних дій товариства з обмеженою відповідальністю «Херсонрегіонгаз» в частині незаконного донарахування побутовим споживачам, які використовували газ без лічильників у період з травня 2015 року по січень 2016 року включно, за нормами Постанови Кабінету Міністрів України від 8 червня 1996 року № 619.

Віктора Кривенка — до Першого віце-прем'єр-міністра України — міністра економічного розвитку і торгівлі України, Голови Національного банку України, голови Антимонопольного комітету України, президента Українського національного комітету Міжнародної торгової палати, президента Торгово-промислової палати України щодо надання *ICC Ukraine* висновків стосовно відповідності гарантії в процедурах публічних закупівель.

Володимира Гусака – до виконувача обов'язків голови правління публічного акціонерного товариства «Українська залізниця» щодо перевірки заяв про від'ємну рентабельність залізничних перевезень залізної руди на експорт.

Андрія Помазанова — до Прем'єр-міністра України щодо вжиття заходів, спрямованих на здійснення ремонтних робіт у межах автомобільних доріг Т-18-30 Рівне — Тайкури — Оженин на ділянці Тайкури — Новосілки; Здолбунів — Глинськ — Стеблівка; 0180804 Залібівка — Півче — Мізоч — Копиткове та 0180803/М-06/ Глинськ — Здовбиця — Новосілки.

Ганни Гопко — до голови Центральної виборчої комісії про невідкладне скасування Постанови Центральної виборчої комісії від 9 серпня 2018 року № 122, якою штучно заблоковано реформу децентралізації в Україні і призначення та проведення виборів в об'єднаних територіальних громадах.

Максима Бурбака – до тимчасово виконуючої обов'язки міністра охорони здоров'я України щодо збільшення фінансування медичної субвенції з державного бюджету України для Сокирянської ОТГ Чернівецької області.

Максима Бурбака – до генерального директора приватного акціонерного товариства «Укргідроенерго» щодо невідкладної передачі у власність житла мешканцям гуртожитку в місті Новодністровську Чернівецької області.

Павла Різаненка — до Прем'єр-міністра України щодо забезпечення приведення Постанови Кабінету Міністрів України № 450 у відповідності з вимогами Закону України «Про внесення змін до статті 12 Закону України «Про соціальний і правовий захист військовослужбовців та членів їх сімей» у частині забезпечення виплат військовослужбовцям грошової компенсації за піднайом (найом) житлових приміщень.

Павла Різаненка та Юрія Солов'я – до Прем'єр-міністра України, міністра освіти і науки України щодо внесення змін до Постанови Кабінету Міністрів України від 22 серпня 2018 року № 652 «Деякі питання проведення державної атестації закладів вищої освіти в частині провадження ними наукової (науково-технічної) діяльності».

Анни Романової – до міністра закордонних справ України щодо спрощення процедури в'їзду в Україну для іноземних громадян.

Анни Романової – до Першого віце-прем'єр-міністра – міністра економічного розвитку і торгівлі України щодо заходів, яких було вжито до недобросовісних туроператорів.

Олега Кулініча — до міністра соціальної політики України щодо необхідності придбання спеціально обладнаних автомобілів для перевезення осіб з обмеженими можливостями.

Олега Кулініча — до тимчасово виконуючої обов'язки міністра охорони здоров'я України щодо виділення автомобіля для Батьківської АЗПСМ.

Ірини Геращенко — до Генерального прокурора України щодо неефективності досудового розслідування кримінального провадження, порушеного за фактом смерті громадянина України Ржавського Дмитра Олександровича.

Юрія Бублика — до Прем'єр-міністра України про необхідність прийняття Загальнодержавної програми імунопрофілактики та захисту населення від інфекційних хвороб, недопущення ліквідації обласних лабораторних центрів Міністерства охорони здоров'я України та забезпечення належного епідеміологічного благополуччя громадян.

Анатолія Денисенка — до Прем'єр-міністра України щодо забезпечення життєво необхідними ліками хворих на рідкісне захворювання — акромегалію.

Анатолія Денисенка — до віце-прем'єр-міністра України — міністра регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України щодо виконання державної програми «Доступне житло».

Ірини Констанкевич – до Прем'єр-міністра України щодо блокування передачі земельних ділянок сільськогосподарського призначення державної власності у комунальну власність Прилісненської об'єднаної територіальної громади.

Ірини Констанкевич – до Прем'єр-міністра України щодо стану законодавчої бази та дотримання норм законодавства під час обробки сільськогосподарських угідь пестицидами.

Руслана Сольвара – до міністра внутрішніх справ України щодо вирішення питання недопущення ліквідації Територіального сервісного центру № 3247 Регіонального сервісного центру МВС в Київській області.

Руслана Сольвара — до міністра інфраструктури України, виконувача обов'язків голови Державного агентства автомобільних доріг України, голови Київської обласної державної адміністрації щодо вирішення питання зменшення транзитного потоку автомобілів та встановлення заборони руху вантажного транспорту через село Малютянка Києво-Святошинського району Київської області.

Костянтина Яриніча — до голови Кіровоградської обласної ради, голови Кіровоградської обласної державної адміністрації, Кропивницького міського голови щодо надання пропозицій до проекту Закону «Про Державний бюджет України на 2019 рік» у частині видатків на соціально-економічний розвиток міста Кропивницького.

Василя Німченка — до міністра юстиції України щодо зволікання Міністерством юстиції України у вирішенні питання про повернення громадян України, які відбувають кримінальне покарання у місцях позбавлення волі на території іноземних держав.

Василя Німченка — до Прем'єр-міністра України щодо порушення Кабінетом Міністрів України Конституції та законів України про призначення Уляни Супрун на посади першого заступника міністра охорони здоров'я, виконуючої обов'язки міністра та вжиття заходів для повернення діяльності уряду України в правове поле шляхом скасування відповідних розпоряджень про призначення як незаконних.

Ігоря Попова – до Прем'єр-міністра України щодо розміщення короткострокових облігацій зовнішніх державних позик з терміном погашення у 2019 році на 725 мільйонів доларів США.

Тетяни Бахтеєвої – до Прем'єр-міністра України щодо злочинної недбалості керівництва Міністерства охорони здоров'я України в реалізації бюджетної програми «Лікування громадян України за кордоном».

Михайла Головка – до Прем'єр-міністра України, міністра освіти і науки України, виконувача обов'язків міністра фінансів України, голови Тернопільської обласної державної адміністрації щодо фінансування ремонту приміщення Підволочиської загальноосвітньої школи І-ІІІ ступенів Підволочиської селищної ради Тернопільської області.

Михайла Головка — до Прем'єр-міністра України, міністра культури України, виконувача обов'язків міністра фінансів України, голови Тернопільської обласної державної адміністрації щодо ремонту Лановецького районного культурного центру народного художника України І.С. Марчука.

Івана Балоги — до Прем'єр-міністра України щодо виділення коштів на проведення операції.

Олександра Кодоли – до Прем'єр-міністра України, міністра молоді та спорту України щодо забезпечення гідної оплати праці тренерів – викладачів дитячо-юнацьких спортивних шкіл.

Олександра Кодоли – до міністра інфраструктури України, генерального директора публічного акціонерного товариства «Укрпошта» щодо припинення пілотного проекту поштової реформи в Чернігівській області.

Віталія Гудзенка — до Прем'єр-міністра України, виконувача обов'язків міністра фінансів України щодо необхідності виділення коштів (субвенції) з державного бюджету України на придбання медичного обладнання комунальним закладам Володарського та Ставищенського районів Київської області.

Віталія Гудзенка — до директора Департаменту міжбюджетних відносин та видатків місцевих бюджетів Державної казначейської служби України щодо внесення змін до помісячного розпису асигнувань загального фонду державного бюджету (міжбюджетні трансферти) на 2018 рік по Білоцерківському, Володарському, Сквирському, Ставищенському, Таращанському, Тетіївському районах Київської області.

Віталія Купрія – до міністра внутрішніх справ України, директора Національного антикорупційного бюро України, Генерального прокурора України щодо незаконного кримінального переслідування громадянина України Філіпова О.В. з боку органів прокуратури та поліції.

Павла Кишкаря – до міністра закордонних справ України щодо неналежного виконання своїх обов'язків Першим секретарем з консульських питань Посольства України в Болгарії Павличенко Наталією Михайлівною.

Павла Кишкаря — до Голови Служби безпеки України щодо заборони продажу авіаквитків у міжнародних системах бронювання з/до Міжнародного аеропорту «Сімферополь».

Валентина Ничипоренка – до Прем'єр-міністра України щодо особливостей оподаткування підприємств, що надають комунальні послуги.

Валентина Ничипоренка – до Прем'єр-міністра України, міністра екології та природних ресурсів України, голови Черкаської обласної ради, начальника Черкаського обласного управління лісового та мисливського господарства щодо сприяння у прискоренні зміни меж урочища «Герман» з метою реалізації житлових прав громадян.

Сергія Рибалки — до голови Державної прикордонної служби України щодо забезпечення виконання законодавства стосовно захисту прав дітей.

Сергія Рибалки — до секретаря Ради національної безпеки і оборони України, міністра інформаційної політики України щодо припинення російського радіомовлення на території селища міського типу Кирилівка Запорізької області.

Олександра Дубініна — до Генерального прокурора України щодо якнайшвидшого розслідування кримінальних справ за фактами бездіяльності чиновників міста Кам'янського в питанні негайного відселення жителів з аварійних будинків по проспекту Леніна-Свободи, 67, провулку Маговий, 4 та вулиці Пеліна, 53.

Дмитра Колєснікова – до міністра інфраструктури України щодо виконання Державної цільової програми реформування залізничного транспорту на 2010-2019 роки.

Дмитра Колєснікова – до Прем'єр-міністра України щодо підготовки та безаварійного та безперебійного опалювального сезону в 2018-2020 роках.

Групи народних депутатів (Паламарчук, Кишкар, Кривенко) – до Генерального прокурора України щодо порушення прав людини під час досудового розслідування.

Андрія Шипка — до голови Нікопольської районної ради, Нікопольського міського голови щодо надання звітів про використання коштів від збору на соціально-економічну компенсацію ризику населення, яке проживає на території зони спостереження.

Андрія Шипка – до голови правління Пенсійного фонду України, міністра соціальної політики України щодо нарахування пенсії жінкам, яким присвоєно почесне звання України «Мати-героїня».

Тетяни Острікової — до першого заступника міністра аграрної політики та продовольства України щодо надання інформації про використання бюджетних коштів, призначених для державної підтримки сільськогосподарськими товаровиробниками у 2018 році.

Тетяни Острікової – до Прем'єр-міністра України щодо надання кількісних результатів боротьби з ухилянням від сплати митних платежів.

Володимира Литвина – до Прем'єр-міністра України, тимчасово виконуючої обов'язки міністра охорони здоров'я України, голови Житомирської обласної державної адміністрації щодо надання невід-кладної допомоги в проведенні лікування та забезпечення ліками травмованої під час пологів дитини.

Володимира Литвина – до Прем'єр-міністра України щодо надання невідкладної всебічної допомоги родинам, які постраждали від пожежі.

Андрія Іллєнка — до директора комунального підприємства «Київдорсервіс» щодо встановлення системи відеоспостереження на території Деснянського району міста Києва.

Андрія Іллєнка — до голови Київської міської державної адміністрації, голови Деснянської районної в місті Києві державної адміністрації щодо відновлення асфальтового покриття біля будинку № 9 на вулиці Мілютенка у Деснянському районі міста Києва.

Групи народних депутатів (Шинькович, Герега, Мацола) — до тимчасово виконуючої обов'язки міністра охорони здоров'я України щодо необхідності створення допоміжної базової станції екстреної (швидкої) медичної допомоги на базі діючої Великозозулинецької амбулаторії загальної практики сімейної медицини Красилівського району Хмельницької області.

Групи народних депутатів (Шинькович, Герега, Мацола) – до Генерального прокурора України щодо погашення заборгованості за

здане молоко сільськогосподарським виробничим кооперативом «Перший національно-виробничий кооператив» перед селянами Хмельницької області.

Василя Гуляєва — до міністра оборони України, Генерального прокурора України щодо зловживання повноваженнями службовими особами Міністерства оборони України стосовно підприємців ТОВ «Промтоварний ринок» Овідіопольського району Одеської області.

Олександра Домбровського – до тимчасово виконуючої обов'язки міністра охорони здоров'я України щодо забезпечення лікування важко хворої дитини Олександри Берчак.

Олександра Домбровського — до тимчасово виконуючої обов'язки охорони здоров'я України щодо забезпечення лікування важко хворої дитини Крістіни Порохні.

Юрія Вознюка — до міністра енергетики та вугільної промисловості України щодо усунення порушень законодавства, відновлення соціальної справедливості та прав населення зони спостереження на соціально-економічну компенсацію ризику населення, яке проживає на території зони спостереження.

Юрія Вознюка — до першого заступника міністра аграрної політики та продовольства України щодо сприяння Державним агентством лісових ресурсів у пошуку шляхів збільшення заготівлі та реалізації фанерної сировини для забезпечення національних підприємств достатнім обсягом сировини.

Романа Мацоли – до міністра внутрішніх справ України, голови Національної поліції України щодо компенсаційних виплат працівнику поліції відповідно до законодавства.

Романа Мацоли та Андрія Шиньковича — до Прем'єр-міністра України, тимчасово виконуючої обов'язки міністра охорони здоров'я України, голови Хмельницької обласної державної адміністрації щодо виділення медичної субвенції на покриття дефіциту районного бюджету з оплати праці медичним працівникам Шепетівської центральної районної лікарні та вузлової лікарні.

Сергія Лещенка – до міністра культури України щодо збереження земельної ділянки по вулиці Мічуріна – провулку Бастіонний у місті Києві.

Сергія Лещенка — до голови Київської міської державної адміністрації щодо будівельних робіт за адресою: вулиця Михайла Бойчука (Кіквідзе), 1/2 у Печерському районі міста Києва.

Борислава Берези – до міністра внутрішніх справ України щодо затвердження незаконних детальних планів території в місті Києві.

Борислава Берези – до міністра екології та природних ресурсів України щодо забруднення озер у Деснянському районі міста Києва.

Ігоря Попова – до голови Державної міграційної служби України, міністра закордонних справ України щодо удосконалення надання адміністративних послуг громадянам України за кордоном.

Юрія Бойка — до Прем'єр-міністра України, міністра внутрішніх справ України, Генерального прокурора України щодо проведення аудиту Пенсійного фонду України, розслідування можливих зловживань фонду з пенсійними виплатами, вжиття необхідних заходів правового реагування, а також забезпечення передбачених законодавством України виплат пенсіонерам, які проживають на непідконтрольних територіях.

Олега Петренка – до міністра оборони України щодо надання інформації про стан забезпечення військовослужбовців військовими квитками.

Групи народних депутатів (Підберезняк, Козир та інші, усього п'ять депутатів) — до Прем'єр-міністра України щодо скасування рішення Кабінету Міністрів України та виділення Миколаївській області коштів, призначених на будівництво і реконструкцію доріг.

Валерія Давиденка — до виконувача обов'язків голови правління публічного акціонерного товариства «Українська залізниця» щодо невідкладного відновлення роботи закритих залізничних станцій та вжиття заходів ПАТ «Укрзалізниця» щодо подолання критичної ситуації, що склалася з вантажними перевезеннями аграрної та іншої продукції.

Валерія Давиденка — до генерального директора публічного акціонерного товариства «Укрпошта» щодо недопущення закриття відділень ПАТ «Укрпошта» в населених пунктах Чернігівської області.

Олександра Супруненка — до Прем'єр-міністра України щодо систематичного неналежного виконання доручень Прем'єр-міністра України посадовими особами міністерств та державних підприємств.

Василя Петьовки – до Прем'єр-міністра України щодо внесення змін до розпорядження Кабінету Міністрів України від 13 червня 2018 року № 423-р.

Групи народних депутатів (Петьовка, Лунченко, Горват) – до Прем'єр-міністра України щодо вантажообігу по станції Берегове Закарпатської області.

Ольги Богомолець – до Прем'єр-міністра України щодо негайного погашення заборгованості із виплати заробітної плати медичним працівникам.

Віктора Кривенка — до Генерального прокурора України щодо неналежного підтримання державного обвинувачення прокурором Тадеєвим К.Е. у резонансному ДТП.

Олександра Гереги та Андрія Шиньковича — до міністра освіти і науки України щодо освітньої субвенції для виплати заробітної плати педагогічним працівникам закладів загальної середньої освіти Чемеровецької об'єднаної територіальної громади Хмельницької області.

Олександра Гереги та Андрія Шиньковича — до міністра юстиції України, міністра освіти і науки України щодо необхідності реагування на виникнення соціального напруження через відмову в реєстрації Городоцького ліцею № 3 з польською мовою навчання.

Дмитра Добродомова – до міністра оборони України щодо перевірки фактів законності укладання договорів у період реорганізації між ДП МОУ «Вінницький відділ військової торгівлі № 52 Західного оперативного командування» та ТОВ «ВВВТ».

Дмитра Добродомова – до генерального директора Державного концерну «Укроборонпром» щодо сприяння в передачі Будинку культури, що на балансі ДП «Львівський державний завод «ЛОРТА», у комунальну власність територіальної громади міста Львова.

Юрія Бублика — до міністра юстиції України про внесення змін до порядку користування документами Національного архівного фонду України, усунення прийнятих обмежень щодо доступу користувачів до архівних документів та виниклого соціального напруження.

Івана Рибака — до голови Чернівецької обласної державної адміністрації, голови Путильської районної державної адміністрації Чернівецької області, голови Сергіївської сільської ради Путильського району Чернівецької області щодо відновлення автобусного маршруту

Путила – Фошки через село Сергії в Путильському районі Чернівецької області.

Олександра Кірша – до Прем'єр-міністра України щодо зволікання із забезпеченням інсуліном хворих на діабет мешканців міста Харкова.

Олександра Кірша — до Харківського міського голови щодо сприяння у проведенні капітального ремонту житлового будинку по вулиці Академіка Павлова, 148 у місті Харкові.

Оксани Корчинської — до Прем'єр-міністра України про відповідність та ефективність керівного складу Міністерства з питань тимчасово окупованих територій та внутрішньо переміщених осіб щодо покладених функцій під час надання допомоги внутрішньо переміщеним особам.

Оксани Корчинської — до тимчасово виконуючої обов'язки міністра охорони здоров'я України щодо неналежного виконання медичними працівниками своїх професійних обов'язків, недбалого, поверхового ставлення до пацієнта Стеценко Альони, дружини учасника бойових дій, Стеценка Олега лікарями пологового відділення Онуфріївської центральної районної лікарні під час кесаревого ростину та щодо неналежно проведеної за дорученням Міністерства охорони здоров'я України Департаментом охорони здоров'я Кіровоградської обласної державної адміністрації комісії щодо вище зазначених фактів.

Юрія Солов'я – до міністра інфраструктури України, виконувача обов'язків голови Державного агентства автомобільних доріг щодо ремонту автомобільної дороги Р-62 Криворівня — Чернівці на ділянках км 0+000 – км 13 та км 33 – км 44.

Романа Семенухи – до голови Національного агентства з питань державної служби щодо надання інформації про хід реформи державної служби.

Романа Семенухи – до міністра освіти і науки України, міністра оборони України щодо надання роз'яснення з питань застосування частини дев'ятої статті 17 Закону України «Про військовий обов'язок і військову службу».

Олега Осуховського – до Прем'єр-міністра України, Глави Адміністрації Президента України, Голови Служби безпеки України, Генерального прокурора України, голови Одеської обласної державної

адміністрації, Одеського міського голови щодо виконання вимог Закону України «Про статус народного депутата України».

Олега Осуховського – до Прем'єр-міністра України, Ради національної безпеки і оборони України, Глави Адміністрації Президента України, Голови Служби безпеки України, Генерального прокурора України, голови Рівненської обласної державної адміністрації щодо бездіяльності правоохоронних органів.

Ярослава Маркевича — до міністра закордонних справ України щодо розірвання Угоди між Урядом України і Урядом Російської Федерації про співробітництво в галузі культури, науки і освіти.

Ярослава Маркевича — до Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини щодо невиконання рішення суду про відшкодування моральної та матеріальної шкоди.

Андрія Вадатурського — до президента Національної академії аграрних наук України, директора державного підприємства «Дослідне господарство «Реконструкція» щодо надання копії договору про проведення землевпорядних робіт відповідно до рішення НААН від 27 грудня 2017 року.

Юрія Павленка — до Прем'єр-міністра України про виконання вимог статей 1, 30, 30^1 Закону України «Про охорону дитинства» в частині захисту дітей, які перебувають у зоні воєнних дій, та дітей, які постраждали внаслідок збройного конфлікту.

Юрія Павленка — до Прем'єр-міністра України щодо відшкодування в повному обсязі з державного бюджету України пільг та субсидій КП НВМР «Новоград-Волинськтеплокомуненерго».

Сергія Рудика — до заступника голови Черкаської обласної державної адміністрації щодо будівництва в межах виборчого округу № 198 (Кам'янський, Смілянський та Черкаський райони Черкаської області) житла та приміщень для розвитку сімейних та інших форм виховання, наближених до сімейних, та забезпечення житлом дітейсиріт, осіб з їх числа.

Сергія Рудика — до Смілянського міського голови Черкаської області щодо вжиття невідкладних заходів для стабілізації ситуації з водопостачанням у місті Смілі, а також надання інформації про готовність міста до опалювального сезону 2018-2019 років та ефективність використання коштів державного і місцевих бюджетів за 2017 рік та дев'ять місяців поточного року.

Ірини Геращенко та Марії Іонової — до Голови Служби безпеки України, голови Національної поліції України, Генерального прокурора України щодо правомірності закриття кримінальних проваджень, підозрюваним у яких є Олександр Захарченко, про хід розслідування злочинів, вчинених О. Захарченком, заходи із розслідування обставин його вбивства та щодо недопущення розслідування цього злочину слідчими органами Російської Федерації.

Ігоря Алексєєва – до Київського міського голови щодо утримання зупинки громадського транспорту «Південна Борщагівка» на Великій кільцевій дорозі.

Ігоря Алексєєва — до голови Київської обласної державної адміністрації щодо ремонту павільйонів очікування на зупинках громадського транспорту по вулиці Садовій у селі Круглику Києво-Святошинського району Київської області.

Ірини Суслової — до міністра внутрішніх справ України, голови Національної поліції України щодо надання інформації про хід розслідування кримінальних проваджень стосовно нападів на поселення представників ромської національної меншини.

Групи народних депутатів (Суслова, Заружко та інші, усього 11 депутатів) — до голови Рахункової палати України, міністра закордонних справ України, тимчасово виконуючої обов'язки міністра охорони здоров'я України щодо моніторингу залишків бюджетних коштів на рахунках іноземних закладів охорони здоров'я.

Сергія Капліна — до Генерального прокурора України щодо перевірки дій, чиновників Київської міської державної адміністрації, які призвели до неефективного витрачання коштів з бюджету міста Києва на користь ТОВ «Укррослізинг».

Сергія Капліна — до Секретаря Ради національної безпеки і оборони України щодо вжиття невідкладних заходів з недопущення біологічної загрози нації у зв'язку із непрофесійними діями Міністерства охорони здоров'я України.

Ольги Богомолець – до Прем'єр-міністра України, виконувача обов'язків Міністра фінансів України щодо негайного фінансового забезпечення бюджетної програми «Лікування громадян України за кордоном».

Віктора Вовка — до голови Національної поліції України, директора Національного антикорупційного бюро України, Генерального прокурора України щодо чисельних грубих порушень законодавства України стосовно пам'ятки археології національного значення

«Хотівське городище» та парку-пам'ятки садово-паркового мистецтва загальнодержавного значення «Феофанія».

Валентина Дідича — до Прем'єр-міністра України, виконувача обов'язків голови правління публічного акціонерного товариства «Українська залізниця», міністра інфраструктури України щодо недопущення закриття станції «Божедарівка» Криничанського району Дніпропетровської області для виконання комерційних операцій за параграфом 3 ТК № 4 (подача та забирання вантажних вагонів).

Івана Рибака — до Прем'єр-міністра України, виконувача обов'язків міністра фінансів України, тимчасово виконуючої обов'язки міністра охорони здоров'я України, голови Чернівецької обласної державної адміністрації щодо фінансування медичної галузі у Вижницькому районі Чернівецької області.

Юрія Левченка — до першого заступника голови Комітету Верховної Ради України з питань науки і освіти, Прем'єр-міністра України, Уповноваженого Президента України з прав дитини щодо вирішення критичної ситуації, яка склалася в місті Києві стосовно забезпечення реалізації конституційного права киян на дошкільну освіту.

Юрія Левченка — до голови Київської міської державної адміністрації щодо недопущення знесення гуртожитку по вулиці Турівській, 12 у Подільському районі міста Києва внаслідок переходу його у приватну власність для подальшої житлової забудови на його місці та недопущення позбавлення житла мешканців гуртожитку.

Юрія Тимошенка — до заступника міністра юстиції України з питань виконавчої служби щодо забезпечення виплати аліментів.

Юрія Тимошенка – до Прем'єр-міністра України щодо впровадження засобів дистанційної передачі даних для споживачів комунальних послуг.

Івана Мельничука — до міністра екології та природних ресурсів України, голови Вінницької обласної державної адміністрації, голови Жмеринської районної державної адміністрації, начальника Державної екологічної інспекції у Вінницькій області, начальника Жмеринського відділу поліції ГУНП у Вінницькій області щодо неприпустимості облаштування сміттєзвалища на території Жмеринського району Вінницької області.

Олександра Вілкула – до міністра освіти і науки України щодо визначення правового статусу та створення сприятливих умов розвитку обдарованих дітей.

Олександра Вілкула — до Прем'єр-міністра України, голови правління Пенсійного фонду України, міністра соціальної політики України щодо перерахунку пенсій ліквідаторам наслідків аварії на Чорнобильській АЕС та механізмів виконання рішення Конституційного Суду України.

Групи народних депутатів (Горват, Лунченко, Петьовка) – до Прем'єр-міністра України щодо завершення процесу імплементації положень Закону України № 2360-VIII про розвиток виробництва теруарних вин та натуральних медових напоїв.

Групи народних депутатів (Люшняк, Негой та інші, усього 15 депутатів) — до Прем'єр-міністра України щодо розгляду можливості придбання автомобіля швидкої медичної допомоги.

Оксани Білозір — до голови Київської міської державної адміністрації про вжиття заходів щодо приведення в належне та безпечне для життя і здоров'я учнів становище приміщення середньої загально-освітньої школи № 162 міста Києва.

Оксани Білозір — до голови Київської обласної державної адміністрації щодо організації належного транспортного обслуговування внутрішньо переміщених осіб, які мешкають у гуртожитках на території, що відноситься до Національного парку «Межигір'я».

Юрія Дерев'янка — до міністра оборони України, начальника Управління цивільно-військового співробітництва Збройних Сил України щодо необхідності дотримання конституційних принципів та міжнародних стандартів волонтерської та благодійної діяльності в зоні військових дій під час врегулювання питання перебування громадських організацій, громадських активістів, волонтерських рухів, окремих волонтерів та громадян у районі проведення операції Об'єднаних сил.

Юрія Дерев'янка — до міністра екології та природних ресурсів України щодо необхідності забезпечення вилучення земель з території Карпатського національного природного парку на виконання Указу Президента України № 215/2010 від 23 лютого 2010 року «Про розширення території Карпатського національного природного парку» з метою їх подальшого надання громадянам, які належать до відповідних

територіальних громад Яремчанської міської ради Івано-Франківської області.

Едуарда Матвійчука — до Міністерства внутрішніх справ України, Одеської міської ради, Одеської обласної державної адміністрації щодо необхідності підвищення громадської безпеки у зв'язку з порушенням правил тримання домашніх тварин на загальнодержавному та місцевому рівнях.

Олега Ляшка – до Прем'єр-міністра України щодо невідкладного зупинення дії наказів Фонду державного майна України № 658 та № 656/30 та приведення їх у відповідність до вимог чинного законодавства.

Я продовжу роботу до повного оприлюднення всіх запитів, які на цей час зареєстровані в парламенті.

Юрія Берези — до Прем'єр-міністра України щодо забезпечення доступним житлом військовослужбовців та інших громадян відповідно до державного інвестиційного проекту «Забезпечення житлом на умовах іпотечного кредитування або фінансового лізингу».

Юрія Берези – до Прем'єр-міністра України щодо недопущення встановлення посадових окладів військовослужбовців у розмірах, що менші за розмір мінімальної заробітної плати.

Павла Дзюблика — до голови Державної служби України з питань безпечності харчових продуктів та захисту споживачів щодо порушення природоохоронного законодавства та забруднення навколишнього природного середовища отрутохімікатами ТОВ «Грін Ленд Славута» на території Черняхівського району Житомирської області.

Павла Дзюблика – до прокурора Житомирської області, начальника Головного управління Національної поліції в Житомирській області щодо вчинення злочину на території села Городище Житомирської області.

Марії Іонової та Ірини Геращенко — до Голови Служби безпеки України, голови Національної ради України з питань телебачення і радіомовлення щодо вжиття заходів і реагування стосовно висловлювань та діяльності народного депутата України Євгена Балицького, що має ознаки розпалювання національної ворожнечі та ненависті, приниження національної честі та гідності.

Шановні колеги, ми завершили з вами оголошення депутатських запитів, які надійшли до президії і зареєстровані на сьогодні в секретаріаті Верховної Ради України.

У нас ε кілька звернень щодо незадоволення відповідями на запити.

Я продовжую роботу до 12 години 10 хвилин. Є звернення щодо двох запитів від Сергія Власенка. Будь ласка, 3 хвилини об'єднайте в один виступ. Будь ласка, пане Сергію, запрошую вас на трибуну.

ВЛАСЕНКО С.В., голова Комітету Верховної Ради України з питань державного будівництва, регіональної політики та місцевого самоврядування (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Шановні колеги! Зараз головуюча говорить, що вона — жива людина, а вона — заступник Голови Верховної Ради України, і треба дотримуватися Регламенту. Тому в мене ϵ 6 хвилин часу щодо двох запитів.

Я як народний депутат подавав два запити. Перший стосувався американського громадянства міністра охорони здоров'я пані Уляни Супрун. Я просив надати відповідь на одне просте питання: коли вона відмовилася від американського громадянства? Відповіді я так і не отримав.

Нам треба припиняти зовнішнє управління українською державою іноземними громадянами. У нас уже була міністр фінансів пані Яресько, яка провела перемовини, реструктуризувала борг, а зараз уряд нам говорить, що в нас величезні виплати, тому що американка Яресько проводила перемовини з американським Міжнародним валютним фондом щодо реструктуризації українських боргів. Питання просте: де тут український інтерес? Його немає. Потім пані Яресько поїхала до Пуерто-Ріко.

Така сама ситуація в нас зараз у медичній галузі, де американська громадянка, парашутистка пані Супрун, проводить дослідження над українськими громадянами, а потім спокійно поїде собі назад, прикриваючись американським паспортом. Але відповіді я не отримав.

Другий запит я подавав на таку достатньо відому компанію ICU — це фінансові банкіри Петра Порошенка. Я просив їх надати

відповідь на запитання: чи отримали вони контроль над найбільшою російською мережею *Burger King*? Мені цікаво, чиї гроші вони туди інвестували, тому що саме ця компанія за директорства і власництва пані Гонтаревої, пана Пасенюка та інших розміщувала оці славнозвісні 1,5 мільярда Януковича. Вони допомагали Януковичу ці гроші красти в українських громадян, не несучи за це жодної відповідальності, бо в них гарна криша в особі Петра Олексійовича Порошенка. Ці хлопчики не відповідали на запити, а почали питати, що їм цікаво, а саме: на підставі яких депутатських повноважень мене цікавить інформація щодо того, чи банкіри Порошенка не інвестують часом кошти Порошенка в російський *Burger King*?

Я за наслідками невідповіді звернуся до Національної поліції України, і так само, як проти керівництва Національної акціонерної компанії НАК «Нафтогаз України», переконаний, буде порушена кримінальна справа за перешкоджання депутатській діяльності.

Ще декілька слів хочу сказати про те, що відбувається останніми днями в українському парламенті. Учора було зареєстровано проект Закону «Про адвокатуру та адвокатську діяльність» (№ 9055). Але, на жаль, чомусь ніхто не міг мені як народному депутату надати текст цього законопроекту. Сьогодні після того, як зрозуміли, що буде скандал, текст зненацька з'явився на сайті Верховної Ради України. Але вчора на сайті Президента України була інформація про те, що цей законопроект було розроблено на підставі широкого обговорення в адвокатських колах. Мені дуже цікаво, з ким Петро Олексійович це обговорював: з Льошою Філатовим, який сидить у нього в Адміністрації, виконуючи його незаконні вказівки, і здійснює тиск на суд? Це Льоша Філатов, який забув включити власну дитину і свою дружину в електронну декларацію, щоб уникнути конфлікту інтересів? Але зараз ця справа розслідується в НАБУ. Чи вони радилися з тими хлопчиками, які жили з розкладачками в Адміністрації Президента Януковича, пробиваючи некоректний проект закону про адвокатуру? Зараз ті самі хлопчики живуть у приймальні Філатова. З ними радилися?

Думаю, що треба порадитися з широким колом адвокатської...

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Шановні колеги, було зауваження до головуючої. Я хочу зазначити, що відповідно до Регламенту засідання закінчиться о 12 годині. Ще раз дякую за зауваження. Перерва — о 12 годині, і головуюча мала

повне право о 12 годині оголосити перерву. Прошу не перебивати головуючу, я з повагою ставилася до вашого виступу.

Я не порушую Регламенту. Ви ставтеся з повагою до всіх тут присутніх, будь ласка.

ВЛАСЕНКО С.В. (Не чути)

ГОЛОВУЮЧА. Шановні колеги! Я як головуюча зараз роблю зауваження народному депутату, який щойно виступав, за те, що, поперше, він перебиває головуючу, а по-друге, веде себе так, як не подобає народному депутату України. Не можу не звертати уваги, тому що я головуюча, закликаю вас бути коректним до присутніх у цій залі.

Шановний пане Дерев'янко, звертаю вашу увагу на те, що ваш колега зараз забрав ваш час. Я надаю вам 3 хвилини і попросила б регламентний комітет також звернути увагу на те, що відбувається в цій залі. Добре? А то всі повчають президію, як треба себе поводити.

Дякую.

ГОЛОС ІЗ ЗАЛУ. (Не чути)

ГОЛОВУЮЧА. Відповідно до Регламенту перерва о 12 годині. Будь ласка, ви виконуйте Регламент і не перебивайте промовця на трибуні, досить провокувати всіх у цій залі.

Дякую.

ДЕРЕВ'ЯНКО Ю.Б., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань запобігання і протидії корупції (одномандатний виборчий округ № 87, Івано-Франківська область, політична партія «Воля»). Шановні українці! Шановні колеги! Мною було подано депутатський запит до Голови Верховної Ради України щодо необхідності негайного внесення на розгляд Верховної Ради Проекту Постанови «Про скасування рішення Верховної Ради України про прийняття Закону України «Про внесення змін до Кримінального та Кримінального процесуального кодексів України щодо встановлення відповідальності за порушення законодавства у сфері підтвердження відповідності, виготовлення, виробництва, реалізації, придбання продукції, робіт та послуг у військовій сфері».

Ідеться про закон (проект № 1793), який ми, шановні колеги, прийняли у Верховній Раді ще в січні 2016 року, що стосується невідворотності покарання за вчинення злочинів проти основ національної безпеки і оборони України, коли будь-які шахраї чи будь-які погані люди продають нашим Збройним Силам, військовим формуванням неякісні товари, роботи чи послуги. Ці зміни до Кримінального і Кримінального процесуального кодексів передбачають покарання злочинців, які нехтують нашою обороною і безпекою, наживаються на нашій українській армії і продають неякісні товари і послуги, які не відповідають стандартам, вимогам і нічому.

Що сталося з цим законом? Цей закон був прийнятий 26 січня, як не дивно, з пропозиціями Президента. 27 січня народним депутатом Вінником було подано до Верховної Ради України проект постанови про скасування цього закону. Вінник подав зауваження, що начебто були порушення під час голосування, а сам навіть не був присутній у сесійній залі. Понад 2,5 року цей проект постанови не провалюється, не голосується, а закон не підписується, тому що створюються штучні умови для того, щоб починаючи з січня 2016 року різні погані люди, які сьогодні грабують українську армію, наживаються на війні, могли абсолютно безперешкодно красти і не бути покараними. Уже вісім разів голова профільного комітету звертався до Голови Верховної Ради. Я особисто звернувся із зверненням і запитом. Мені, уявіть собі, присилає Голова Верховної Ради України Парубій на ознайомлення оригінал мого звернення стосовно того, щоб поставити проект постанови на голосування і провалити, і підписати цей закон. Підписати закон, який захищає українську армію, який захищає українських солдат, який захищає нас усіх від того, щоб не крали в української армії. Це закону (проект № 1793) з пропозиціями Президента України. Проект постанови від фракції «Блок Петра Порошенка» народного депутата Вінника висить уже 2,5 року, а Голова Верховної Ради ігнорує всупереч вимогам голови комітету і моїм неодноразовим вимогам.

Це відбувається тому, що сьогодні бенефіціарним власником «Ленінської кузні» і багатьох інших речей є пан Порошенко, і маса кримінальних справ у цій сфері також існує. Я вимагаю поставити на голосування цей проект постанови і провалити його, і підписати цей закон.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Шановні колеги, серед більшості тут присутніх немає тих, хто звертався із заявами про незадоволення відповідями (Шум у залі). Я не знаю, можливо, секретаріат не передав, пане Сергію. Тут ще ϵ від пані Войціцької, лише її тут нема ϵ .

Я відповідно до Регламенту на 30 хвилин оголошую перерву, до 12 години 40 хвилин. Після цього в нас буде можливість всім депутатам, які хочуть долучитися до виступів з різних питань, записатися. О 12 годині 40 хвилин в нас розпочнеться запис, прошу не запізнюватися.

(Після перерви)

ГОЛОВУЮЧА. Шановні колеги, прошу повертатися всіх до сесійного залу. Ми продовжуємо наше засідання.

Зараз відповідно до статті 25 Регламенту Верховної Ради України у нас виступи народних депутатів з різних питань, як це відбуваються кожної пленарної п'ятниці. Прошу всіх бажаючих взяти участь у цій рубриці.

Будь ласка, запрошую до слова народного депутата Павлова.

Гальченко? Будь ласка, народний депутат Гальченко має право на виступ.

ГАЛЬЧЕНКО А.В., член Комітету Верховної Ради України з питань будівництва, містобудування і житлово-комунального господарства (одномандатний виборчий округ № 32, Дніпропетровська область, самовисуванець). Шановний народе України! До початку опалювального сезону залишився один місяць, але для багатьох українців з вини чинної влади він може не розпочатися.

По-перше, склалася критична ситуація, пов'язана з невиконанням державою гарантій у частині відшкодування витрат підприємствам, що надають житлово-комунальні послуги пільговим категоріям населення та отримувачам житлових субсидій. Станом на 1 вересня 2018 року кредиторська заборгованість перед підприємствами за надані пільги та житлові субсидії лише для мешканців Кривого Рогу становить 177 мільйонів гривень, це 80 відсотків, з яких заборгованість за теплопостачання. А в цілому по Україні це 4,4 мільярда гривень.

Щодо пільг та субсидій. За теплопостачання держава ще не розрахувалася навіть за опалювальний сезон 2017-2018 роки, де борг перед комунальним підприємством «Криворіжтепломережа» становить 36,4 мільйона гривень, а перед державним підприємством «Криворізька теплоцентраль», яке виставлено на приватизацію і кероване Фондом державного майна України, — майже 105 мільйонів гривень, ще 62 мільйони гривень — це різниця в тарифах.

Для порозуміння останнього. Мають бути забезпечені теплом люди — це 300 тисяч жителів, 30 тисяч дітей у школах і дитячих садках і ще майже 1,5 тисячі пацієнтів стаціонарів і лікарень.

По-друге, внесені урядом з 1 травня зміни до Положення про порядок призначення та надання населенню субсидій позбавили права на субсидію значну частину громадян з незалежних від них причин. А загальний обсяг субсидій українським родинам у цьому році скоротився більше ніж у чотири рази, що може призвести до масових неплатежів житлово-комунальних послуг і без того доведених до злиднів людей.

Тобто мільйони українців взимку постануть перед вибором: або елементарно купувати і нагодувати своїх дітей, або заплатити лише за тепло 2, а то й 4 тисячі гривень.

По-третє, люди приходять до мене й обурюються, що державне підприємство «Теплоцентраль» навіть не встановлює лічильників, що зобов'язане робити за законом. Люди і так платять величезні кошти за тепло та ще й не мають можливості заощаджувати з лічильником.

Я вимагаю від уряду, профільних міністерств негайно втрутитися в цю ситуацію. А також вимагаю від Фонду державного майна і Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України надати гарантії щодо початку опалювального сезону в усіх без винятку містах України.

Ми повинні турбуватися за людей, а не займатися лише політикою.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Будь ласка, народний депутат Лінько передає право на виступ Галасюку (Шум у залі).

Будь ласка, Галасюк.

ГАЛАСЮК В.В. Радикальна партія Олега Ляшка. Шановні українці, учора парламент прийняв стратегічно важливий для національних інтересів і для кожного громадянина Закон «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо збереження українських лісів та запобігання незаконному вивезенню необроблених лісоматеріалів». Він був уже давно ініційований командою Радикальної партії та Комітетом з питань промислової політики та підприємництва. У ньому передбачено три надзвичайно важливі норми.

Перша — це кримінальна відповідальність за контрабанду лісукругляку. Щоб тих злочинців, які незаконно вивозять українські природні багатства за кордон, роблять Україну сировинною колонією, а українців вимушеними заробітчанами і посилають їх до Європи для того, щоб заробити там на виживання, карати в'язницею до 12 років за незаконне вивезення лісу-кругляку всупереч мораторію, який ще раніше ми прийняли в українському парламенті.

Друга надзвичайно важлива норма цього закону — це захист мораторію на експорт лісу-кругляку від будь-яких зазіхань в європейських та всіх інших міжнародних судах. Ви знаєте, який шалений тиск чиниться на Україну для скасування мораторію. Пропонують кредити, тиснуть, переконують, щоб Україна скасувала мораторій. Але ані ми з Олегом Ляшком і командою Радикальної партії, ані жодна проукраїнська політична сила в нашому парламенті не дасть скасувати мораторію на експорт лісу. Учора ми суттєво посилили дію цієї десятирічної заборони на вивезення лісу-кругляку з України. Мораторій успішно діє. Лише минулого року він приніс додатково 4 мільярди гривень несировинного експорту готової продукції, проданої за кордон, 0,5 мільярда гривень додаткових надходжень до бюджету. А це сплата пенсій, зарплат, це скерування на охорону здоров'я, на освіту, на армію, що дуже важливо.

Вдвоє зросли інвестиції в українську деревообробну промисловість. Це реальна підтримка малого і середнього бізнесу по всій країні. На жаль, шалена контрабанда стримує ефективність закону про заборону експорту лісу-кругляку. Тому в законі про збереження лісів ми включили норму про заборону експорту дров, щоб український кругляк не везли під виглядом дров. На жаль, Президент України заветував цю надзвичайно важливу, стратегічну норму. Вето Президента України грає на руку контрабандистам, незаконним європейським імпортерам українського лісу. Це вето робить українців біднішими, а країну заручником Міжнародного валютного фонду.

Ми виступаємо за прийняття цієї норми в новому законі і будемо переглядати державні стандарти, щоб повністю зупинити контрабанду лісу-кругляку.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Народний депутат Лінько, будь ласка, до слова. У мене в комп'ютері взагалі прізвища Галасюка не було. А видали список, там він ϵ . Мабуть, якийсь збій у системі.

Прошу, пане Лінько.

ЛІНЬКО Д.В., член Комітету Верховної Ради України з питань транспорту (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, Радикальна партія Олега Ляшка. Тоді як Україну лихоманить курс валют, коли наша валюта знецінюється, ми отримуємо додатковий удар по нашій економіці, і наш бізнес втрачає валютну виручку щодня. Це стається через відсутність фактично сьогодні тяги в «Укрзалізниці», заблоковано Львівську та Придніпровську залізниці, де не відбувається відвантаження металургійної сировини, і аграрії втрачають величезні збитки. Тотальна нестача вагонів, локомотивів, які ми, до речі, на 1 мільярд доларів купуємо у США, а не в Україні, замість того щоб наші підприємства працювали, але навіть і ті завдання, які поставила перед собою «Укрзалізниця», не виконуються. Виконано менше 20 відсотків за планом того, що мали б закупити в цьому році.

Радикальна партія вимагає вжити необхідних заходів і на рівні уряду, щоб особисто Прем'єр-міністр втрутився в ситуацію, тому що менеджмент «Укрзалізниці» спеціально створює такий дефіцит, для того щоб потім через корупційні зв'язки надавати тому чи іншому експедитору вагони. До речі, ми втрачаємо, лише за низькими оцінками, близько 15 мільярдів через корупцію менеджменту в «Укрзалізниці», який створює такий дефіцит, через який наші аграрії, наші металурги, інші підприємства не можуть вчасно подавати свій товар і відвантажувати необхідні матеріали.

Так само ми звертаємо увагу на катастрофічну ситуацію, яка сьогодні складається у Приазов'ї. Олег Ляшко запропонував антикризовий план, який терміново потрібно ввести в дію, для того щоб упередити можливі ризики, що нам сьогодні створює Російська

Федерація, блокуючи наші кораблі в Азовському морі. Нам потрібно негайно розширювати залізничне сполучення Комиш — Зоря — Волноваха, для того щоб можна було розблокувати Маріуполь, щоб наші металургійні підприємства могли працювати. Якщо ми втратимо морські шляхи Бердянська і Маріуполя, фактично наші підприємства і наші міста в Приазов'ї будуть заблоковані. А це знищення підприємств, тисячі робочих місць. Тому вже сьогодні потрібно думати про те, які додаткові шляхи, транспортні зв'язки робити на випередження протидії Російської Федерації.

За підрахунками нашого колеги Віктора Галасюка, кожного місяця близько 70 мільйонів доларів втрачає металургія, так само близько 100 мільйонів доларів втрачає аграрний сектор валютної виручки. Саме через це за останній тиждень знецінилася наша валюта. Ми вимагаємо негайно прийняти відповідні рішення урядом, вплинути на дії менеджменту «Укрзалізниці», тому що ту хибну політику пана Балчуна продовжує виконувач обов'язків Кравцов. До речі, досі виконувач обов'язків. На всіх головних посадах у нас у країні виконувачі обов'язків. Влада просто не бере відповідальності і не призначає на керівні посади людей, які повинні нести відповідальність.

ГОЛОВУЮЧА. Будь ласка, народний депутате Власенко.

ВЛАСЕНКО С.В. Шановні колеги, сьогодні в суспільстві відбуваються багато дискусій щодо того, яка буде політична стратегія Президента Порошенка стосовно його переобрання. Ви знаєте, я для себе цю стратегію сформулював одним словом, і це слово «брехня». Він брехатиме про себе, що нібито патріот, що нібито не торгує з окупованою територією, що нібито не торгує з Російською Федерацією. Він брехатиме про себе, що це нібито не він призначив Медведчука в Мінську контактну групу, брехатиме, що нібито це не він торгує скрапленим газом з дозволу керівництва країни-агресора, брехатиме про реальних, а не міфічних його опонентів, і яскравим прикладом цього є абсолютно сфальшована, брехлива атака на лідера партії «Батьківщина» Юлію Володимирівну Тимошенко і її родину, яку здійснив Петро Олексійович Порошенко не своїми руками, а руками своїх посіпак звідти і звідти.

Тому ця брехня продовжуватиметься всюди. Це єдина стратегія, яку може сьогодні використовувати Петро Порошенко. Але я хочу поговорити про законодавчу брехню. Ми всі пам'ятаємо, як починалася в нас так звана судова реформа — з брехні. Коли нам казали, прийміть закон про справедливий суд і буде справедливий суд. Коли казали, проголосуйте за зміни до Конституції, і завтра кожен громадянин України зможе безперешкодно отримати судовий захист. А маніпуляції із Законом «Про Вищий антикорупційний суд» взагалі не підлягають якомусь нормальному поясненню.

Така сама брехня відбувається із проектом Закону «Про адвокатуру та адвокатську діяльність».

Учора на веб-сайті Президента України була заява про те, що цей законопроект нібито обговорювався широким адвокатським загалом. Я ставив це питання з цієї трибуни і повторюю його ще раз. Петре Олексійовичу, а з ким ви його обговорювали? З Льошою Філатовим? З людиною, яку публічно обвинувачують у тому, що вона впливає на суди і суддів на вашу користь, для того щоб проводити незаконні рішення стосовно вашого бізнесу? З Льошою Філатовим, який, маючи прямий конфлікт інтересів, не вказав в декларації своєї дружини і маленької дитини, щоб приховати власне майно? До речі, це питання розслідується НАБУ. Чи ви проводили ці перемовини з тими хлопчиками, які з розкладачками ночували в кабінетах Адміністрації Януковича? Ті самі хлопчики від адвокатури, які зараз ночують у приміщеннях вашої Адміністрації, у Філатова? Ви з ними проводили консультації?

Проведіть широкі консультації з адвокатським середовищем, не торкайтеся адвокатури своїми брудними руками. Тому що все, чого ви торкаєтеся брудними руками, потім гине, як загинула незалежна судова система, як загинула незалежна прокурорська система. Я розумію ваше бажання закольцювати це і взяти ще під контроль адвокатуру, щоб людина взагалі не мала можливості захистити себе в суді.

Ми вам цього не дамо.

ГОЛОВУЮЧА. До слова запрошується народний депутат Заружко. Прошу.

ЗАРУЖКО В.Л., народний депутат України (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, Радикальна партія Олега Ляшка). Добрий день, шановні громадяни України! Лідер Радикальної партії Олег Ляшко завжди каже нам, що треба опікуватися головними речами. А що може бути найголовнішим для держави, ніж життя та здоров'я її громадян? Саме тому Радикальна партія завжди бореться за те, щоб медичне обслуговування було доступне, якісне та своєчасне для кожного громадянина України (Оплески).

Нашою фракцією була запропонована програма «Доступні ліки». Коли два роки тому ми оголосили про цю програму, нам казали, що ми — популісти, начебто це взагалі неможливо, начебто це занадто дорого, начебто цього ніколи не буде. Але ми це зробили! Сьогодні 1 мільярд гривень виділено на цю програму, і декілька мільйонів українців регулярно користуються нею.

Зараз також ми виборюємо право українців збільшити цю програму вдвоє, щоб вона досягла 2 мільярдів гривень, щоб перелік ліків, які люди отримують за цією програмою, був розширений і туди увійшли ліки для онкохворих, які зараз перебувають на межі, дуже часто приречені до смерті, якщо родина не має достатньо коштів, щоб лікувати їх, і сім'ї вимушені продавати останнє, для того щоб забезпечити лікування близьких та рідних. Це — ганьба для країни. Ми мусимо це зробити.

Саме тому ми виступаємо за запровадження жорсткого контролю щодо продажу ліків. Ми проти фальсифікації ліків, ми проти того, щоб на здоров'ї та житті українців ділки робили надприбутки, щоб рентабельність у аптеках сягала 200-300 відсотків, а не так, як у сусідніх країнах — 10-20 відсотків. Ми вважаємо ганьбою, що ліки в Україні коштують у п'ять-шість, іноді в 10 разів дорожче, ніж у сусідніх країнах Польщі та Білорусі. Це — ганьба для України! Ми боремося за те, щоб ціни були справедливими.

«Як це зробити?» — запитують нас. Це можна зробити дуже просто: шляхом спростування ПДВ на ліки і обмеження рентабельності, і кожен українець зможе отримувати доступні ліки в аптеках за доступною та нормальною ціною. Жорстка відповідальність за фальсифікування ліків, збільшення кримінальної відповідальності до дев'яти років також забезпечить українцям гарантії того, що ліки, які вони отримують, якісні.

Ми ще вимагаємо збільшення державних програм фінансування онкохворих, тому що зараз це фінансування вкрай недостатнє. Ми підтримаємо законопроект № 8035, який дасть можливість цього року збільшити фінансування таких програм. У мене в руках лист від людей, які здійснювали численні протести біля МОЗу та Верховної Ради, але, на жаль, їх не почули. Це родичі онкохворих…

ГОЛОВУЮЧА. Будь ласка, додайте ще 30 секунд, щоб завершити.

ЗАРУЖКО В.Л. Серед цих онкохворих дуже багато дітей, молодих людей. Наприклад, Едуард Вітошинський, 28 років; Світлана Гергало, 29 років; Ілля Невеселий, шість років; Вікторія Ковальова, 10 років; Ярослава Селівончик, 16 років; Скрипов Володимир Олександрович, 45 років. Усі ці люди потребують допомоги від держави, яка взяла на себе зобов'язання забезпечити належне медичне обслуговування та лікування цих людей. Якщо ці операції неможливо зробити в Україні, ми... (Оплески).

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Наступний виступ – народний депутат Мосійчук. Будь ласка.

МОСІЙЧУК І.В. Радикальна партія Олега Ляшка. За останні три тижні перед роботою парламенту разом із лідером Радикальної партії Олегом Ляшком ми провели зустрічі з тисячами українців на Одещині, Полтавщині, Харківщині, Луганщині, Львівщині, Тернопільщині, Рівненщині, Житомирщині. Ми почули звернення людей. Підходить до мене Василь Петрович з Кременеччини, що на Тернопільщині, інвалід Афганістану і каже: «У моєму селі, з якого я майже ніколи не виїжджаю, закривають пошту».

«Укрпошта» залишає людей без зв'язку зі світом, без можливості листуватися, читати періодичну пресу. По суті, людей відрізають від інформації.

Радикальна партія Олега Ляшка вимагає зупинити цей геноцид проти селян, не закривати відділення «Укрпошти», а навпаки підтримати сільських листонош. Це перше (Оплески).

Друге. У моїх рідних Лубнах, що на Полтавщині, підходить Любов Іванівна, 76 років, мешканка села Засулля і приносить Олегу Валерійовичу Ляшку платіжки за газ, які нарахував «Лубнигаз», що неможливо сплатити, які нічим не пояснюються, взагалі вигадані, з неба взяті. А тут уряд пропонує підвищити до 12 тисяч ціну за газ, і це притому що Коболєв, керівництво «Нафтогазу України» отримують по 3 мільйони заробітної плати, 45 мільйонів євро премії.

Радикальна партія Олега Ляшка вимагає від керівництва «Нафтогазу» прийти до парламенту зі звітом з цієї трибуни і звільнення Коболєва. Більше того, вимагаємо порушення кримінального провадження по факту створення монополії і не допуску до видобутку газу інших компаній.

Третє. Учора я був у Національному інституті серцево-судинної хірургії імені М.М. Амосова, де зустрів Тамару Аркадіївну з Рівного, яка плакала крокодилячими сльозами, бо в країні не може знайти медичної допомоги і приїхала до Києва. А винна в цьому виконуюча обов'язки міністра охорони здоров'я України Супрун. Знищується галузь, лікарі плачуть, пацієнти плачуть: зупиніть медичний дефіцит. На лаві підсудних будуть сидіти і Супрун, і Коболєв після того, як Ляшко стане Президентом...

ГОЛОВУЮЧА. Наступний виступ — народний депутат Ігор Шурма. Будь ласка.

ШУРМА І.М., член Комітету Верховної Ради України з питань охорони здоров'я (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційний блок»). Із виступу попереднього промовця я зрозумів, що всі ті, які сьогодні виконують свої функціональні обов'язки, належать до товариства під назвою «Сидіти будуть усі». Напевно, у цьому є логічне завершення тих дій, які відбуваються.

Подивіться, що ми маємо на сьогодні в охороні здоров'я. На реалізацію пілотного проекту з розвитку трансплантації в бюджеті виділено 112 мільйонів гривень. Усі добре знають, що кожного року через відсутність технологій ми відправляємо наших людей на лікування за кордон.

Питання полягає лише в тому, що тих грошей завжди не вистачає. Виникає таке запитання: чому очільник Міністерства охорони здоров'я України, яка підписує бюджет і вважає себе патріотом України, завідомо підписує ті суми, яких не вистачає для лікування людей? Ідеться про життя людей. Це просто смерть. Ось якби тимчасово виконуюча обов'язки міністра на затвердженні бюджету встала і сказала: «Пане Гройсмане, я не підпишу цього бюджету, тому що грошей немає». Однак це, очевидно, не в її інтересах.

Більше того, коли ми говоримо, що потрібно скерувати додаткові кошти на лікування цих людей, Міністерство охорони здоров'я України вперто відповідає, що таких коштів у них немає, хоча в них ϵ 112 мільйонів гривень, які можна було б перерозподілити, і на це ϵ дозвіл Міністерства фінансів України, підписаний міністром ще в квітні, розпорядником цих коштів ϵ Міністерство охорони здоров'я України, — це питання, на превеликий жаль, уже чотири місяці абсолютно не вирішується. Більше того, ви знаєте, що тут, у сесійній залі Верховної Ради, комітет виступив із заявою про визнання роботи незадовільною і про те, що дії Міністерства охорони здоров'я України в напрямку скерування людей за кордон вважати злочином.

Цю позицію ми довели до відома Кабінету Міністрів України, куди, до речі, проривалися з великими труднощами. Нам намагалися пояснити, що на Дні уряду, будь ласка, висловлюйте свою позицію. Ми таки цю позицію стосовно даного питання донесли. Але цинізм полягає в тому, що третім чи четвертим питанням на засіданні Кабінету Міністрів України Міністерство охорони здоров'я України внесло проект постанови про перерозподіл цих 112 мільйонів щодо зменшення видаткової частини на 75 мільйонів і її скерування (вдумайтеся!) на придбання розхідних матеріалів, банківських витрат, закупівлю апаратури і таке інше. Маючи можливість, матеріал, об'єктивний стан речей скерувати ці гроші на лікування людей, ці люди продовжують цинічно займатися знущанням над людьми. 200 підписів народних депутатів про відставку Лінчевського лишилися без відповіді. Ми вимагаємо негайно виділити кошти для лікування цих людей.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Наступний виступ – Ірина Подоляк. Будь ласка.

ПОДОЛЯК І.І., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань культури і духовності (одномандатний виборчий округ № 116, Львівська область, політична партія «Об'єднання «Самопоміч»). Добрий день, шановні колеги, пані головуюча, шановні українці! Я маю для вас, дорогі мої колеги і дорогі друзі, таку новину. Якщо ви, українці, хочете, щоб ваші інтереси були у вигляді законодавчої ініціативи представлені у Верховній Раді України в обмін на вашу професійну чи особисту лояльність, то повинні знайти одного чи двох впливових народних депутатів, домовитися з ними, пообіцяти, власне, ту лояльність, і тоді ви будете переконані на 100 відсотків, що ваш лобістський законопроект буде включений до порядку денного у стінах Верховної Ради України.

Про що я кажу і який приклад щодо цього маю? У такий спосіб відбуваються не всі, але дуже багато процесів у Верховній Раді. 19 червня цього року в цій залі було відхилено голосуванням законопроект відверто дискримінаційний, який створює особливі умови і має величезну корупційну складову для невеликої частини, можливо, для 10-20 солістів оперних театрів в Україні. Тобто цей законопроект не поширюється на сотні тисяч людей, які зараз чекають вирішення питань, пов'язаних з «євробляхами», наприклад, не поширюється на мільйони людей, які чекають змін до виборчого законодавства, не поширюється на весь український народ, який усе ще з надією очікує зміни Центральної виборчої комісії. Цей законопроект торкається 10-20 людей. Усе це прикривається дуже гарними шатами, що нібито ці люди їздять за кордон, і тому їхня відпустка за власний кошт має тривати безкінечно.

У мене виникає запитання: для чого влаштовуватися на державну службу, якщо 160 чи 200 днів ти можеш за власний кошт на неї не ходити? Чи можемо ми собі уявити такий законопроект у будь-якій європейській країні? Чому цей законопроект стосується 10-20 солістів національних опер (і ще велике питання — перегляд критеріїв, за якими присвоюються ці статуси), а не викладачів інших академічних установ, які, дійсно, для підвищення своєї кваліфікації (а це є мотивом цього законопроекту) їздять, наприклад, на стипендії Фулбрайта на один-два роки чи на інші стипендії. Натомість аналогічний законопроект з порушенням усіх норм Регламенту знову вноситься до сесійної зали.

Тому, шановні виборці, робіть, будь ласка, самі висновок про те, як дуже часто відбувається робота в Верховній Раді.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

До слова запрошується народний депутат Кірш. Прошу вас.

КІРШ О.В., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань податкової та митної політики (одномандатний виборчий округ № 169, Харківська область, політична партія «Народний фронт»). Шановні панове! Зараз, коли уряд, різні партії роблять звіти щодо економічного становища в країні, дуже важливо, який показник має бути узагальнюючим критерієм економіки в країні. Деякі депутати називають валовий внутрішній продукт, але ж він залежить від того, скільки посередників діє на шляху від виробника до того, хто споживає продукцію. Дехто називає рівень заробітної плати. Але тут важливо, чи є в країні інфляція, бо ми вже були мільйонерами, і само собою рівень заробітної плати ні про що не свідчить.

Навіть рівень стабільності валюти не ϵ узагальнюючим, бо коли нема ϵ ані попиту, ані пропозиції, тоді рівень національної валюти може бути великим, але це стабільність цвинтарна, а не діючої економіки.

Федеральна резервна система США, тобто Національний банк Сполучених Штатів Америки вважає, що узагальнюючим показником діяльності самої сфери, і взагалі економіки є зайнятість населення. Саме зайнятість населення забезпечує і рівень життя, і конкуренцію між роботодавцями, завдяки якій досягається підвищення заробітної плати. Зайнятість — це і товарна маса, а разом із зростанням товарної маси — зростання курсу валюти. Але зайнятість — це ще попит і не просто попит, а платоспроможний попит, який робить сенс і для торгівлі, і для виробництва.

Тобто високий рівень валюти забезпечується на високому рівні вже тоді, коли не просто попит рівний пропозиції, а коли і те, і інше відбувається на високому рівні, що означає і високу заробітну плату, і високий рівень життя. Але для цього потрібна не політика дорогих грошей, яку зараз сповідує уряд (і до речі, не лише в Україні), а такий рівень кредитів, які можна брати і віддавати за відсотками, реальними

для того, хто бере ці кредити. Бо коли немає ані кредитів, ані інвестицій — немає зайнятості. А коли немає зайнятості — немає й економіки. Тоді зовсім інше має бути й податкове законодавство, щоб був сенс щось виробляти, щоб можна було привабити чимось інвесторів не лише зовнішніх, а й внутрішніх. Звичайно, відсоткова ставка має бути така, щоб можна було брати кредити, щоб банки були не просто пунктами з обміну валюти, готівки, а виконували головну свою функцію — надавали кредити. Не буде кредитів — не буде зайнятості. Не буде зайнятості — не буде нічого. Зайнятість — найголовніший економічний показник...

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

До слова запрошується народний депутат Іван Спориш. Прошу вас, пане Іване.

СПОРИШ І.Д. Шановна головуюча! Шановні народні депутати! Розпочалася робота дев'ятої сесії Верховної Ради України восьмого скликання. Мабуть, сьогодні наші виборці чекають на округах (нагадаю, у мене п'ять районів на Вінниччині), коли прийдуть народні депутати після відпустки і розкажуть про позитивні речі, які відбуваються у Верховній Раді. Але, на жаль, ми бачимо, що робота розпочалася з бруду, тим пече незабаром президентські вибори. Найбільше буде чути не те, що ми робимо сьогодні для українського народу, а яким брудом поливаємо один одного, незалежно від того, чи влада, чи опозиція. Дуже хотілося б, щоб усе-таки ми не поливали брудом, а підставляли плече один одному, робили все для спільної праці.

Наприклад, сьогодні досить справедливо було поставлено запитання мабуть від фракції «Об'єднання «Самопоміч» Кабінету Міністрів України: чи виконується постанова № 435 від 25 квітня 2018 року щодо підвищення рівня безпеки дорожнього руху, чи будуть виділені на це кошти? Дійсно, хотілося б, щоб уряд найшов ці кошти. Можливо, це питання поставив пан Ігор. Це дуже справедливо і правильно. Але моїх виборців (у мене сільськогосподарський округ) — фермерів, сільськогосподарських підприємців — цікавить, чи дійдуть до селян всі кошти (4 мільярди), які закладені для сільського господарства?

Сьогодні мною було поставлено запитання Гройсману, і він сказав, що все буде виконано. Але дуже хотілося б, щоб усе-таки ці кошти дійшли, тому що кожен фермер вкладає в реконструкцію і будівництво ферм. Правильно було сказано: щоб ця корівка не була занесена до Червоної книги, ми повинні виділяти кошти. Наші колеги говорили про те, що хотілося б, щоб до бюджету на 2019 рік ці кошти були закладені для сільського господарства і виділялися. Ми знаємо, що ці виплати повинні бути. Але разом з тим ми повинні насамперед не сваритися, а підставити плече один одному для виконання цих завдань, які стоять перед нами, перед Верховною Радою. Дуже хотілося б, щоб усе-таки Господь Бог нам дав розуму, і всі ті постанови, усе те, що приймали у цій залі, служило українському народу.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

До слова запрошується народний депутат пані Романова. Прошу.

РОМАНОВА А.А., секретар Комітету Верховної Ради України з питань сім'ї, молодіжної політики, спорту та туризму (загально-державний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Об'єднання «Самопоміч»). Шановний український народе! Мій виступ стосується того, наскільки слова українського уряду насправді відрізняються від реальних справ.

Сьогодні тут виступала міністр освіти і науки України і розповідала про курс на модернізацію закладів профтехосвіти. Що відбувається насправді? У тому ганебному бюджеті, за який насправді не голосувала фракція «Самопоміч» і закликала колег парламенту також не голосувати, який був позбавлений грошей на охорону здоров'я, на освіту, не було передбачено грошей на модернізацію. Давайте розкажемо про те, що Міністерство фінансів України після прийняття бюджету розіслало усім головам облдержадміністрацій листи, у яких рекомендувало довести до Міністерства фінансів України план модернізації з урахуванням скорочення тих самих закладів профтехосвіти. Що мається на увазі під словом «модернізація»?

Під словом «модернізація» мається на увазі те саме скорочення закладів профтехосвіти, настільки необхідних для України, по селах, містах. Що відбувається насправді? Елементарний приклад, місто Чернігів. У цій залі, коли були запитання до уряду, ми не раз зверталися до Прем'єр-міністра, до міністра освіти і науки України стосовно

питання щодо закриття ліцею побуту в місті Чернігові. У стенограмі зафіксовано, що міністр і Прем'єр-міністр Гройсман обіцяли фракції «Самопоміч», що такого ніколи не станеться. Цього літа саме Чернігівський професійний ліцей побуту припинив своє існування. Таких прикладів по всій Україні можна навести безліч. Учора ми прийняли дуже потрібний закон про інклюзивну освіту для дітей з особливими освітніми потребами. Водночас у місті Чернігові планується закрити школу для дітей з особливими освітніми потребами. Про яку систему освіти ми говоримо?

Я направила запит, на який вже два місяці не отримала відповіді від Міністерства освіти і науки України. У ньому я і фракція «Самопоміч» вимагаємо довести методологію цього скорочення і промоніторити, скільки освітянських закладів ми вже встигли втратити після таких листів Міністерства фінансів України і хто за це реально поніс відповідальність. Ви розумієте, що на місцях закривають заклади без методології, і лише у такий спосіб, в який місцеві царьки, мери або сільські голови вважають за потрібне. Зазвичай закривають саме ті заклади, які мають дуже привабливі приміщення чи гуртожитки в центрі міста, на які хтось поклав око.

Тому нам треба, щоб конкретні люди, посадовці з Міністерства фінансів України і Міністерства освіти і науки України понесли відповідальність за те, що ми безповоротно втрачаємо систему освіти, а Україна стає непривабливою для інвесторів, які хотіли б тут відкрити...

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

До слова запрошується народний депутат Барна. Прошу.

БАРНА О.С., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань запобігання і протидії корупції (одномандатний виборчий округ № 167, Тернопільська область, партія «Блок Петра Порошенка»). Слава Ісусу Христу! Шановний український народе! Сьогодні вночі ми приїхали із Республіки Польща, де перебували на Міжнародному економічному форумі Криниця-Здруй, зокрема виступали з питань безпеки. Очевидно, що завдання політики України доводити до всього світу про ту загрозу, яку становлять засоби гібридної війни Росії не лише проти України, а й проти Європи і цілого світу.

Головні тези на даному форумі зводилися до того, щоб спільно протидіяти агресії Росії проти Європи, зокрема з нашим народом і армією. Протидіяти гібридній війні Росії ми повинні разом гібридними методами, включаючи не лише військові засоби, а й політичні, дипломатичні, економічні, фінансові, у тому числі й кіберзасоби.

Нам потрібно зробити все належне, щоб міжнародні організації, такі як ООН, нарешті перейшли від декларування заяв до конкретних дій. Зокрема, зобов'язати країни, які гарантували безпеку нашій державі під час ядерного роззброєння, до виконання умов Будапештського меморандуму, подолати вето Росії, ввести миротворців ООН і взяти під контроль українсько-російський кордон.

Нам потрібно зрозуміти, що не треба гнатися за наслідками і відповідно чинити якусь протидію новим озброєнням Росії. Насамперед нам необхідно створити такі умови, щоб унеможливити виробництво Росією нових озброєнь і розширення військової агресії. Це можливо лише через продовження і посилення економічних санкцій, які можуть провокувати в Росії економічну кризу, внаслідок якої вона просто буде неспроможна фінансувати свій військово-промисловий комплекс, здійснюючи нові озброєння чи фінансувати агресію за межами своєї країни, тобто в Україні чи в Сирії. Нам потрібно зрозуміти, що там, де «русский мир», панує жахіття, руїни, війна, кров і смерть, — з цим я звернувся до партнерів з НАТО і Європи.

Окрім того, я хотів би звернутися до наших засобів масової інформації з проханням висвітлювати спільну позицію політиків України щодо відстоювання державницьких інтересів. Бо останнім часом складається думка, що деякі псевдожурналісти більше звертають увагу на те, як спричинити якісь певні чвари серед політикуму в Україні, поширити нісенітниці чи інші провокації, замість того щоб об'єднувати націю, народ у захисті нашої держави, суверенітету і боротьбі за нашу незалежність.

Коли ми говоримо про захист нашого суверенітету, я хотів би звернути увагу на те, що ми готові захистити державу і її захищаємо, відновлюємо армію. Але ми можемо втратити нашу державу, якщо український народ необдумано проголосує за кандидата в Президенти — людину, лояльну до Путіна, навколо якої об'єднувалися всі олігархи, які обкрадали державу. Тому, очевидно, зараз, як ніколи, нам потрібна єдність заради перемоги, незалежності та нашого...

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

До слова запрошується народний депутат Рефат Чубаров. Просимо вас, пане Рефате.

ЧУБАРОВ Р.А., член Комітету Верховної Ради України з питань прав людини, національних меншин і міжнаціональних відносин (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, партія «Блок Петра Порошенка»). Шановні колеги! Мій виступ певною мірою буде перегукуватися з тим, про що зараз говорив колега Барна.

У тимчасово окупованому Криму відбувається масштабна екологічна катастрофа, величезний відстійник площею 42 кілометри продовжує парувати кислотними інгредієнтами. Питання полягає не в недостатності води для цих відстійників, причиною є нещадна експлуатація заводу «Кримський титан» у цілях російської економіки за співпраці з українським підприємством «Іршанський гірничо-збагачувальний комбінат», що на Житомирщині, який продовжує в обхід санкцій постачати люмініт як сировину для «Кримського титану». Скільки про це говорилося, але жодних дій ані правоохоронних органів, ані владних структур.

Тепер біда прийшла на обидва боки адміністративного кордону, що розділяє тимчасово окупований півострів та материкову частину України. Російська окупаційна влада, аби уникнути відповідальності за злочинні дії, які нею здійснюються в тимчасово окупованому Криму, у тому числі через знищення навколишнього середовища, розпочала шалену інформаційну атаку проти Української держави з питань, пов'язаних з екологічною катастрофою в місті Армянську.

Це добре, що вчора на засіданні РНБО дуже чітко висловилися Президент України Петро Порошенко та інші члени Ради національної безпеки і оборони України, але треба терміново втілювати ці рішення в життя, зокрема щодо спрямування на місце екологічної катастрофи представників міжнародних спеціальних інститутів, у тому числі Організації із заборони хімічної зброї.

Друзі, ми буваємо абсолютно праві, коли наполягаємо на тому, що виключною цінністю для держави і для суспільства на тимчасово окупованих територіях є наші громадяни. Але знаємо, що окупанти задля вбивства людей нерідко знищують його життєвий простір, дім, землю. У Криму російські окупанти цілеспрямовано, усвідомлено знищують Крим, роблять його неможливим для подальшого розвитку та

життя людей, оскільки їхньою метою ϵ знищення кримськотатарського народу, корінного народу півострова. Я хотів би, щоб ви ще раз відчули ту біль, яка зараз у серцях сотень тисяч людей Криму, які все життя боролися за те, щоб повернутися на землю, яку сьогодні російський окупант на їхніх очах цілеспрямовано знищу ϵ та отрую ϵ .

Тому те, що говорив колега Барна, наше завдання...

ГОЛОВУЮЧА. Додайте, будь ласка, ще 30 секунд, щоб завершити.

ЧУБАРОВ Р.А. ... насамперед парламенту України, задіяти такі форми нашої діяльності і спланувати такі завдання перед суспільством, незважаючи на виборчий рік, аби деокупація Криму, окремих районів Донецької та Луганської областей були на першому плані українського суспільства і Української держави.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякуємо вам за дуже актуальний виступ, шановний пане Рефате.

До слова запрошується народний депутат Євтушок. Будь ласка.

ЄВТУШОК С.М. Фракція «Батьківщина». Шановні колеги, сьогодні в сесійному залі ми порушували безліч питань, які стосуються насамперед нашої лісової галузі.

Я поставив запитання Прем'єр-міністру Володимиру Гройсману, щоб він зорієнтував сесійний зал і всіх тих, які нас слухають і дивляться по телебаченню, що відбувається насправді.

Він сказав, що нині триває аудит, який дасть відповідь на багато запитань: як, які державні лісові підприємства і куди направляли свій ліс.

Але я хочу сказати, що поки триває цей аудит, ми бачимо недобру ситуацію в цій галузі, оскільки ще в листопаді минулого року урядом було схвалено Стратегію реформування лісового господарства України на період до 2022 року, в якій передбачено передачу наших лісів у концесію або у приватні структури. Зрозуміло, що мета такої програми — обібрати до нитки ліси і приватизувати їх. Це призведе до того, що ми втратимо всі свої ліси.

Більше того, з 2015 року не фінансується програма щодо збереження, відновлення лісів — і це також хаотичний механізм, який не дає можливості балансувати, оскільки ми розуміємо, що вирубується дуже багато лісу і вивозиться за кордон.

Я хочу також привернути увагу до того, що уже протягом трьох років не фінансуються державні підприємства лісового господарства, які розміщені на сході. Там масово звільняються люди, це знову-таки виклик для нас, що ми втратимо лісовий фонд на сході нашої країни.

Попередньої восьмої сесії наш парламент до дуже доброго закону, який слугує для підтримки фермерських господарств, вніс поправку, яка, на жаль, додатково оподатковує лісові державні підприємства. Вони і так за кожне зрубане дерево сплачували податок. Тепер цим законом, на жаль, ділки в нашому парламенті спромоглися протягнути поправку, яка унеможливлює роботу цих державних підприємств. Це призведе до того, що всі держлісгоспи будуть приватизовані, і ліс перейде в приватні руки.

Тому я прошу вважати мій виступ запитом до Прем'єр-міністра України, оскільки безліч людей звертаються до нас, до батьківщинівців, персонально до Юлії Тимошенко з проханням захистити і дати можливість побачити стратегію розвитку лісової галузі.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

До слова запрошується Михайло Папієв. Будь ласка.

ПАПІЄВ М.М., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань Регламенту та організації роботи Верховної Ради України (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційний блок»). Дякую. Шановні народні депутати України! Шановні виборці! Шановні громадяни України, які дивляться і слухають нас. Сьогодні ми завершуємо перший тиждень дев'ятої сесії Верховної Ради України восьмого скликання. Є така народна прикмета: як почнеш якусь справу, так її і завершиш. Скажіть, будь ласка, чи можемо ми назвати хоча б один законопроект, з яким зараз змогли б вийти до людей і сказати: шановні громадяни, цей тиждень ми працювали на вас. Жодного такого законопроекту, крім того, який стосувався захисту українських лісів, ми назвати не зможемо. Авторів не буду називати, щоб вони не мали права на репліку. Тим не менше всі громадяни це знають. Давайте подумаємо, з чого

розпочнемо свій наступний пленарний тиждень, і взагалі коли це буде. Це буде 18 вересня. А якщо ви згадаєте положення Конституції та законів України, то там є імперативна норма, що Кабінет Міністрів України до 15 вересня має внести до Верховної Ради України проект закону про Державний бюджет України на наступний рік. Тобто закон, за яким буде жити вся країна. Працівники бюджетної сфери — це вчителі, лікарі, соціальні працівники отримуватимуть заробітні плати, пенсіонери отримуватимуть пенсії, і взагалі громадяни України якось плануватимуть своє життя, яке на сьогодні дуже складно назвати достойним.

Що виходить? Є головні показники, які закладаються до бюджету. Найголовніший — це прожитковий мінімум. Що ми маємо? Я проаналізував прожитковий мінімум, який встановлювався Законом України «Про Державний бюджет України на 2000 рік». Для того щоб дуже легко рахувалося, я перевів у ту грошову одиницю, яка за цей час була більш-менш стабільною — долар Сполучених Штатів Америки. Так ось, 2000 рік ми розпочали з того, що прожитковий мінімум на одну особу становив 51 долар. До 2014 року прожитковий мінімум підвищився до 150 доларів, після 2014 року і відповідних подій ми маємо те, що маємо. Прожитковий мінімум — 60 доларів.

На фоні цього, здавалося б, для того щоб подивитися, як живуть люди, взяли б і порахували у стабільній грошовій одиниці роздрібний товарообіг і витрати сім'ї, на що люди стали б витрачати свої гроші. Якщо досі продукти харчування становили 30 відсотків, комунальні послуги — близько 20 відсотків. Зараз комунальні послуги — 60 відсотків, харчування — 40. У людей взагалі не вистачає грошей, бо я ще до цього показника додаю й ліки.

Тому треба вимагати від уряду дві речі. Перша — це підвищення прожиткового мінімуму в 2,5 разу і зменшення...

ГОЛОВУЮЧА. Додайте, будь ласка, 30 секунд, щоб завершити.

ПАПІЄВ М.М. Те, що сьогодні ви порушуєте питання про ціну на житлово-комунальні послуги і особливо на газ, на якому наживається НАК «Нафтогаз України», цілком правильно. Якщо взяти ціну на газ і тарифи на газ, за якими платять люди, то 90 відсотків становить та ціна, яка спрямовується безпосередньо до НАК «Нафтогаз України», і лише 10 відсотків витрачається на транспортування газу.

Тому ми підтримуємо. Давайте захищати людей і дамо бій оцій владі, яка працює абсолютно... (Оплески).

ГОЛОВУЮЧА. Наступний виступ – народний депутат Лозовой.

ЛОЗОВОЙ А.С., секретар Комітету Верховної Ради України з питань правової політики та правосуддя (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, Радикальна партія Олега Ляшка). Чернігів — це місто, де народився прийдешній лідер сильної України Олег Ляшко. Так ось, коли в Чернігові височіли золотоголові храми, на території нинішньої Москви, як відомо, було болото.

Коли на моїй рідній Рівненщині Острозька академія давала освіту найвищого європейського зразка, у Московії навчалися лише діти бояр і вчили вони географію по Козьмі Індоплавателю, який стверджував, що Земля – прямокутна, а далі провалля, і всі попадають.

Коли українці вміли варити сотні видів борщу, у Московії навіть у царські палати варили гниле м'ясо з мухами. Але ми бачимо, що такий сусід, якого ми маємо, нещастя мати, ніколи не змириться з нашою незалежністю, з правом українців бути господарями на своїй землі, що базово для нашої патріотичної, «залізної» команди Радикальної партії.

Сьогодні триває, вдумайтеся, 23-тя війна, яку Московія веде проти нашої держави Україна. Ця війна не лише на фронті, де кращі з кращих. Це економічна, дипломатична, інформаційна, культурна війна.

Сьогодні попри шалений спротив Україна фактично на межі здобуття того, за що українська церква боролася понад 300 років — канонічної автокефалії. Наша команда на відміну від, вибачте, багатьох пристосуванців, з першого дня свого існування боролася за право українців на українську церкву.

Сьогодні, розуміючи свою неминучу поразку, Москва просто розграбовує Україну. Ми вимагаємо від правоохоронних органів забезпечити унеможливлення незаконного вивозу історично-культурних цінностей, що нині відбувається. Вони хочуть вкрасти нашу історію, наше майно. Це сотні мільйонів, а швидше мільярди доларів. Це ікони, скіфське золото, безцінні реліквії, що вивозяться зі Свято-Успенської церкви Києво-Печерської лаври, Свято-Успенської Почаївської лаври,

Свято-Успенської Святогірської лаври. Сьогодні ані Служба безпеки України, ані Міністерство культури України не роблять жодних дій, щоб зупинити це безбожне вивезення наших українських цінностей.

Більше того, Міністерство культури України за протекцією заступника міністра Тамари Мазур, яка без сумніву дає такі команди, отримуючи гроші з Москви, чинить абсолютне беззаконня, фактично дозволяючи знищувати лавру.

ГОЛОВУЮЧА. Додайте, будь ласка, ще 30 секунд.

ЛОЗОВОЙ А.С. Керівником Національного Києво-Печерського історико-культурного заповідника нещодавно без профільної освіти був призначений Олександр Рудник, який давав команду співробітникам (і це зафіксовано документально) монтувати на території української лаври виставку, де були фотографії з президентом державиокупанта. Більше того, звернувся до російської церкви з вимогою створити комісію, яка дозволила б (вдумайтеся!) забудовувати територію святої української Києво-Печерської лаври (Оплески).

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

До слова запрошується народний депутат пані Кошелєва. Будь ласка.

КОШЕЛЄВА А.В., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань економічної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, Радикальна партія Олега Ляшка). Шановна пані головуюча! Шановний український народе! Подорожуючи регіонами України з лідером фракції Радикальної партії Олегом Ляшком, спілкуючись з людьми... Головне питання, яке турбує людей: як вижити на мінімальні заробітну плату та пенсію?

Ще з більшим острахом люди очікують початку опалювального сезону. Нагадаю, що раніше житлові субсидії перераховували автоматично. Урядовці заявляли, що роблять усе для людей: лише достатньо подати заяву та декларацію про доходи до відповідного органу, і громадяни, які одержували субсидії в минулі роки, отримуватимуть їх автоматично і в цьому році. Але непослідовні дії уряду ілюструють справжню соціальну політику або швидше її абсолютну відсутність.

Після того як керівництво «Нафтогазу» виплатило собі мільярдні премії, Кабінет Міністрів України перестає дивувати українців і вкотре вирішує свої промахи в бюджетній політиці за рахунок громадян. Обравши найлегший шлях з метою скорочення кількості отримувачів субсидій, у травні цього року Кабінет Міністрів підступно змінив порядок їх надання. Відтепер відповідно до постанови № 329 субсидії не можуть отримувати власники будинків, площею понад 200 квадратних метрів, квартир понад 120 квадратних метрів, неофіційні працевлаштовані та заробітчани, а також власники автомобілів, які були куплені за останні п'ять років. Субсидій також позбавлені ті, кого держава вважає боржником за комунальні послуги, за прострочений платіж у розмірі лише 340 гривень.

Для прикладу, на моїй рідній Харківщині у 2018 році субсидії отримали лише 169 тисяч сімей, а це у два рази менше, ніж у 2017 році. Найгірше, що до переліку боржників автоматично потрапляють і тисячі пенсіонерів, які отримують мінімальну пенсію.

Фракція Радикальної партії Олега Ляшка не раз попереджала уряд про імовірність виникнення таких негативних сценаріїв для українців, адже нерідко борги утворюються через те, що сім'я просто не має коштів на життя, навіть отримуючи субсидію, бо хтось втратив працездатність і витратив кошти на ліки, а когось спіткала інша негативна життєва доля.

Владу не цікавить причина утворення заборгованості. Не сплатив — тебе позбавили субсидії. Це доводить людей до абсурдної ситуації, за якої сім'ї, що прожили в парі разом багато років, почали масово розлучатися чи просто виписувати своїх дітей з власних приміщень. Ми з колегами з фракції Радикальної партії на чолі з лідером Олегом Ляшком вимагаємо від уряду виправити цю ситуацію, радикально змінити економічну політику та підвищити соціальні стандарти.

Дякую (Оплески).

ГОЛОВУЮЧА. До слова запрошується народний депутат пані Ольга Богомолець.

Будь ласка, пані Олю.

БОГОМОЛЕЦЬ О.В., голова Комітету Верховної Ради України з питань охорони здоров'я (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, партія «Блок Петра Порошенка»). Слава Україні! Шановні колеги, сьогодні в Україні відбувається тихий, гнилісний, цинічний, медичний геноцид. Люди помирають, тому що в лікарнях немає ліків. В одинадцяти областях України вже стомільйонна заборгованість із зарплати медикам, які звільняються тому, що їм просто немає за що жити. Поставки медикаментів в Україну відповідно до злочинної постанови, підписаної Прем'єр-міністром, здійснюються через 18 місяців після стовідсоткової передоплати. Подумайте, із 6 мільярдів коштів, які ми виділили минулого року на порятунок життя і здоров'я людей, на сьогодні в регіони поставлено трохи більше 50 відсотків. Можливо, давайте підручники дітям для сьомого класу будемо привозити у восьмому, а за восьмий — у дев'ятому класі. Як жити В цьому році? Поставки за цей рік взагалі не розпочиналися.

Під Міністерством охорони здоров'я України третій тиждень у наметах живуть родичі онкохворих. Кошти на лікування цих людей знаходяться одночасно на рахунках в Білорусі та Міністерства охорони здоров'я України, керівництво якого навіть не виходить поспілкуватися з людьми, тому що вони роблять реформи. Але ці реформи не для людей. Вони лише на папері і для міжнародних звітів. Їм сьогодні вигідно, щоб в Україні закривалися лікарні, ставало менше лікарів, українців.

З кожним роком нас стає менше як мінімум на 200 тисяч. За п'ять років нас стає менше на 1 мільйон. Немає нічого дорожчого в Україні, ніж збереження людського потенціалу. Для цього Кабінет Міністрів України не зробив нічого. Особисту відповідальність за медичний геноцид несе Прем'єр-міністр України. Я вимагаю з цієї трибуни звіту виконуючої обов'язки міністра охорони здоров'я України перед парламентом, якого не було за всю останню каденцію.

Я вимагаю з цієї трибуни внесення на голосування парламенту кандидатури міністра охорони здоров'я України. Як можна приймати бюджет, який закладається з дефіцитом, у якому потреба онкохворих покривається на 30 відсотків? Ми проголосували хороший закон, який передбачає, що гроші йтимуть за пацієнтом. Але без другого крила — закону про загальнообов'язкове медичне страхування, реформи не відбудеться. Я вимагаю від Кабінету Міністрів України припинити

блокувати в кулуарах внесення цього законопроекту на розгляд парламенту. Ми маємо повернути довіру людей. Мама з портретом дитини, хворої на рак крові, не має стояти зі сльозами на очах під стінами Міністерства охорони здоров'я України. Чиновники мають бути людяними, турбуватися про потреби людей, тоді їм люди довірятимуть.

Тому я вимагаю звіту виконуючої обов'язки міністра перед парламентом, внесення на голосування кандидатури міністра. Якщо ви підтримаєте її кандидатуру, може, це буде й непогано, потім хтось і вона понесуть кримінальну відповідальність за всі злочини, які зараз відбуваються.

Вимагаю відновлення роботи Центру трансплантації онкогематології та кісткового мозку «Охматдиту», а не виведення мільярдів грошей...

ГОЛОВУЮЧА. Наступний виступ народного депутата Берези. Прошу вас, пане Бориславе.

БЕРЕЗА Б.Ю. Добрий день, українці, колеги! На цьому тижні я подав законопроект № 9031, яким вносяться зміни до Закону України «Про столицю України — місто-герой Київ». У ньому йдеться про те, що інколи в нас складається така ситуація, коли головою КМДА є не та людина, яку обирають мером Києва. Це правова колізія, яку я намагаюся зараз виправити. Іноді може статися так, що мером Києва таки стане людина, яку хочуть обрати кияни, а не яку хоче бачити влада. Саме тому потрібно зробити все можливе, щоб місцеві громади, які обирають свого мера, мали можливість бачити його керуючим містом. А в нас зараз усі повноваження виключно в голови Київської міської державної адміністрації. Мер Києва, на жаль, майже нічого не може зробити, якщо він не є головою Київської міської державної адміністрації.

Отож, щоб це виправити, я й подав цей законопроект. Якщо зала проголосує за це, сподіваюся, що кияни отримають у перспективі мера, який буде завжди головою Київської міської державної адміністрації і зможе розпоряджатися як кошторисом, так і всіма можливостями, які в нього будуть.

Хочу наголосити ще на одному питанні. Три роки тому в цій залі прийняли новий Закон «Про місцеві вибори». Мало хто знає, що цей

закон ϵ калькою з російського закону, за яким обирали до федерального зібрання Санкт-Петербурга. Так сталося, що росіяни прийняли цей законопроект як закон, використали і позбавилися, тому що зрозуміли, що він ніякий, а ми користуємося ним і далі. На жаль, це призвело до того, що в деяких районах ϵ по два-три депутати від того чи іншого округу, а в деяких взагалі нема ϵ . Якщо ми хочемо, щоб надалі був представлений кожний округ у місцевій владі, це треба виправляти.

Розумію, що зараз це не на часі, усі живуть президентськими та парламентськими виборами, але ж треба жити інтересами країни і громадян. А в рамках цих інтересів потрібно обирати владу, яка представлятиме інтереси громадян. Для того щоб це виправити, потрібний новий закон про обрання місцевої влади.

Тому я звертаюся до присутніх депутатів, до громадян України: наполягайте на тому, щоб такий закон з'явився у Верховній Раді і його прийняли, бо те, що він зареєстрований, ще нічого не означає.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

До слова запрошується народний депутат Корчик. Будь ласка.

КОРЧИК В.А., член Комітету Верховної Ради України з питань транспорту (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Народний фронт»). Добрий день, шановні українці, шановні колеги! Цей пленарний тиждень був надзвичайно результативний, ми прийняли 29 законодавчих актів. Це свідчить про те, що Верховна Рада є стабільним органом влади, який працює. Проте в представленому порядку денному ми не побачили законопроектів, що стосуються інфраструктури, а точніше, був один, який включений до порядку денного на четвер на вечірнє пленарне засідання і не мав шансу на проходження та розгляд.

Кожного дня під час виступів наших колег на брифінгах і навіть сьогодні під час «години запитань до Уряду» всі говорять про погане становище українських доріг, про нестачу вагонів «Укрзалізниці», про безпеку перевезень наших громадян та про інші проблеми, пов'язані з інфраструктурою. А в нас на порядку денному законопроекти про перевезення небезпечних вантажів, про залізницю, про внутрішні

водні шляхи, щодо контролю над перевантаженими автомобілями, які розбивають наші українські шляхи, і саме в той період, коли відбувається збір урожаю зернових.

Ще за часів Кабінету Міністрів Арсенія Яценюка почали виділяти безпрецедентні кошти на ремонт та будівництво українських шляхів. Нинішній уряд продовжує ці напрацювання, будує дороги, працює над іншими інфраструктурними проектами, у тому числі над безпекою учасників дорожнього руху, про що також наголошував голова нашої фракції Максим Бурбак. Проте ми можемо будь-скільки виділяти коштів на ремонт наших доріг, але якщо ми не будемо берегти те, що в нас є, ми ніколи не матимемо якості європейських автошляхів.

Тому я прошу керівництво Верховної Ради не забувати про інфраструктуру, ставити такі законопроекти до прохідного порядку денного, аби ми могли розв'язати проблеми інфраструктури. Не забуваймо, що розвинута інфраструктура є запорукою економічного розвитку України, а це добробут кожного громадянина нашої країни.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

До слова запрошується народний депутат Арешонков. Прошу.

АРЕШОНКОВ В.Ю., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань Регламенту та організації роботи Верховної Ради України (одномандатний виборчий округ № 64, Житомирська область, партія «Блок Петра Порошенка»). Шановна пані головуюча! Шановні колеги! Шановні телеглядачі! Вкотре за дорученням асоціації народних депутатів — чорнобильців звертаюся до вас, порушуючи важливу тему для мільйонів громадян, які проживають на територіях, уражених внаслідок аварії на Чорнобильській атомній станції. Хочу нагадати, що на цьому тижні знову відбулися протестні акції представників громадських організацій, які практично вимагали реалізації двох питань.

Перше. Щоб були внесені на розгляд до сесійного залу ті законопроекти, які давно напрацьовані. Мова йде про законопроект № 4442 за авторства Олега Ляшка від Радикальної партії, БПП та інших представників, і ряду законопроектів, у яких ідеться про встановлення достойної грошової винагороди, пенсійного забезпечення для

ліквідаторів аварії на Чорнобильській атомній станції. Законопроекти підготовлені і, безперечно, їх треба розглядати і приймати щодо них рішення.

Друге. Ви знаєте, що відбулося засідання Конституційного Суду України, який визнав незаконним прийняття в 2014 році закону, за яким було скасовано цілий ряд пільг і соціальних гарантій для чорнобильців. Тому на сьогодні це серйозне завдання для уряду, яким чином поновити виплати, бо це, безперечно, потребує доволі великих фінансових витрат. Але найголовніше навіть не це.

Хочу нагадати, що 6 червня цього року Президентом України був підписаний указ, один із пунктів якого зобов'язав український уряд до кінця цього року розробити нову державну програму, яка має включати весь комплекс заходів щодо вирішення серйозних, давно накопичених питань щодо соціальних гарантій громадянам, які мають статус постраждалих від аварії на Чорнобильській атомній станції. Так ось, ніхто до підготовки цієї програми, за моєю інформацією, станом на сьогодні навіть не підходив.

Ми мали розмову з віце-прем'єр-міністром Павлом Розенком. На сьогодні в нас є серйозні контакти з міністром соціальної політики України Ревою, з його заступниками, але справа, на жаль, лише на рівні розмов.

Тому я закликаю український уряд виконати ті зобов'язання перед громадянами, які вони мають. Ми повинні нарешті прийняти комплексну програму, яка передбачатиме весь складний комплекс питань, який, дійсно, накопичився за всі ці роки, але ще раз кажу, що це наш борг і наші зобов'язання перед тими громадянами, які ризикували своїм здоров'ям, і перед майбутніми поколіннями.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

До слова запрошується Ігор Шурма. Прошу вас, пане Ігорю.

Колеги, я продовжую роботу на 15 хвилин. Знавці Регламенту нас покинули. Сподіваюся, що вони не будуть дистанційно... Є знавці Регламенту? Дозволяєте мені продовжити пленарне засідання на 15 хвилин?

Дякую.

ГОЛОС ІЗ ЗАЛУ. (Не чути).

ШУРМА І.М. Шановні громадяни України! Хочу довести до вашого відома правдиві цифри, які ϵ офіційними.

Позавчора під час засідання Кабінету Міністрів України ми поінформували Прем'єр-міністра України про те, що міжнародні закупівлі мають певні проблеми. Вони призвели до того, що цілий ряд медикаментів не поставлені в 2016, 2017 роках, а за 2018 рік годі говорити.

Після цього з'являється інформація з літака, яким вчергове за кордон полетіла тимчасово виконуюча обов'язки міністра Супрун, про те, що інформація озвучена Комітетом з питань охорони здоров'я є неправдивою. Так ось, хочу вам зачитати дані, які розташовані на офіційному сайті Міністерства охорони здоров'я України, що в них є і чого немає. Вдумайтеся: дані за 2017 рік! Хтось із цих людей вижив, а хтось уже десь на небесах. Поставки в регіони — нуль відсотків. На лікування СНІДу, на донорство крові, для дитячого діалізу, на лікування дорослої нефрології, серцево-судинних захворювань за програмою — 5 відсотків, на імунопрофілактику вакцин — 7 відсотків, ендопротези — нуль, онкогематологію і онкологію — нуль, скринінг для новонароджених — нуль, на туберкульоз — нуль. Цю інформацію я доводжу до тимчасово виконуючої обов'язки міністра, нехай загляне на свій офіційний сайт, перед тим як кого-небудь звинувачувати у фейках.

Славнозвісна Британська королівська агенція «Crown Agents», з якою постійно укладають угоди, за минулий рік отримавши стовідсоткову передоплату, поставила ліків аж на 29 відсотків. А за 2016 рік ми маємо половину потреби щодо замінно-підтримуючої терапії — 48 відсотків, щодо ендопротезів — 50, і цілий ряд позицій — 70-80 відсотків. Там, де закуплено більше, вони потрібні? Цю заявку робить міністерство.

До речі, про ендопротези. Закупили, дійсно, дешевше. Подивіться, які. Китайські. Чому колись за тієї злочинної владі закуповували німецькі і швейцарські, і нарікань не було, а тепер закупили китайські, і запитайте, яка буде реакція людей через один два роки. А чому відбувається таке планування? Тому що до влади приходять непрофесійні люди. Подивіться, за два роки перебування Супрун на посаді, вони постійно їздять за кордон. Чого їздити? Вивчаєте досвід,

ознайомлюєтеся. Ви прийшли до Міністерства охорони здоров'я України вчитися і набиратися досвіду чи проводити реформи?

Щодо цього звертаюся до Володимира Борисовича Гройсмана. Володимире Борисовичу, ви несете повну відповідальність за цю особу і за дії Міністерства охорони здоров'я України. Це ті гирі, які ви самі собі підвісили на ноги. Не звільняйте її, вона вам багато користі принесе.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Наступний виступ — народний депутат Дерев'янко. Прошу вас до слова.

ДЕРЕВ'ЯНКО Ю.Б. Рух нових сил. Шановні колеги, дорогі українці! Уже фактично розпочалася президентська кампанія. Ми бачимо, що по всій країні розвішані борди абсолютно всіх різних кандидатів. Коли ми дивимося на той порядок денний, який запропонований на дев'ятій сесії Верховної Ради України восьмого скликання, бачимо, що у більшості немає бажання ухвалити закон про Президента України, про те, у який спосіб має бути врегульовано його діяльність, в якому випадку він має піти у відставку через процедуру імпічменту, яка передбачена Конституцією України, але водночас не врегульована. У тому числі, ми не бачимо законопроектів про тимчасові слідчі комісії. Ми не бачимо законопроекту №7248 про Президента України, який я зареєстрував.

Ми бачимо також, що 2,5 року фактично маємо зговір між депутатами БПП і, можливо, керівництвом парламенту щодо розблокування покарання злочинців, які крадуть в української армії. Це закон (проект № 1793), який сьогодні заблокований. Заблоковано можливість внести до Кримінального кодексу України зміни, щоб покарати тих, які наживаються на українській армії.

Взагалі сьогодні ми не бачимо в уряду і в більшості стратегії економічної політики. Бачимо, що збираються і надалі утримувати цю олігархічну, монопольну систему, щоб викачувати з бюджету на субсидії величезні кошти і говорити про підняття тарифів на газ, на електроенергію, замість того щоб створювати ринкові умови конкуренції. Чому за декілька років за таких великих тарифів ми не маємо

жодної іноземної компанії на ринку газу, яка зайшла б і працювала, збільшувала видобуток і створювала конкуренцію?

Чому ми сьогодні не можемо говорити про впровадження спрощеної податкової системи, яка була б ефективнішою, ніж та, що існує зараз і використовується для того, щоб стримувати розвиток підприємців, шкодити підприємцям, блокувати підприємницьку діяльність?

Рух нових сил запропонував спрощену систему оподаткування — дуже чітких чотири основних податки, які збільшують надходження з розрахунку на чотири-п'ять років вдвоє консолідованого державного бюджету (державний бюджет, місцеві бюджети і всі соціальні фонди).

Рух нових сил пропонує легалізувати всі види економічної діяльності, які сьогодні де-факто заборонені, а все працює — і видобуток бурштину, і обіг криптовалют, і таке інше.

Ми вимагаємо також, щоб таке явище, як рейдерство, припинилося в Україні. Ми говоримо сьогодні про землю, про майно, про цілісні майнові комплекси, які віджимаються по всій Україні і нічого з цим абсолютно не робиться.

Ми вважаємо, що цю систему не треба просто тюнінгувати чи якось делікатно реформувати. Її треба кардинально перебудувати. Це те, що нам треба встигнути зробити до нових виборів, щоб Україна отримала інші можливості.

Дякуємо за увагу.

ГОЛОВУЮЧА. Наступний виступ — народний депутат Барна. Прошу вас, пане Барна.

БАРНА О.С. Слава Ісусу Христу, український народе! Очевидно, дійсно, ϵ багато моментів, на які насамперед треба звернути увагу в захисті суверенітету, цілісності, незалежності нашої держави. Як ніколи, актуальним ϵ питання ϵ дності органів влади та депутатського корпусу в цьому напрямі.

Якщо ми говоримо про народну владу, то це означає, що ми всі повинні об'єднатися навколо законопроекту щодо мажоритарної системи виборів, де влада, дійсно, буде формуватися від народу, а не від олігархічних, партійних чи інших кланів.

Якщо ми говоримо про розвиток українського села, створення робочих місць на селі, повинні об'єднатися навколо законопроекту і поправок нашої фракції, зокрема, щодо недопущення продажу української землі, обмеження кількості площі сільськогосподарських земель за підприємствами і необхідністю комплексного розвитку сільського господарства, створення робочих місць на селі, і гнати звідти агрохолдинги.

Якщо ми хочемо говорити про розвиток обороноздатності, дійсно, ключове питання — потрібно всім об'єднатися щодо розвитку боєздатності розбудови саме Збройних Сил України. У цей день мені приємно привітати побратимів по зброї, наших розвідників, із великим професійним святом, і побажати, щоб Бог дав їм наснаги, здоров'я й миру. Але мир повинні досягти лише здобувши перемогу, знищивши ворога в їхньому ж логові, у Кремлі.

До мене звернулися виборці мого округу щодо неналежного залізничного сполучення із Києвом, зокрема Заліщицького, та Чортківського районів. Колись, дійсно, було три потяги, зараз залишився лише один, і кількість квитків недостатня, оскільки це транзитний поїзд. Очевидно, «Укрзалізниці» варто звернути увагу на те, щоб не допустити знищення або закриття Чортківського депо, яке забезпечує товарні перевезення, розвантажуючи автомобільні шляхи і таким чином захищаючи їх від руйнування. Саме щодо цього треба визначити напрями.

Водночас я хочу насамперед закликати колег депутатів пам'ятати свій обов'язок перед народом і державою у її захисті, не виступати і не захищати інтереси третіх осіб, особливо тих, які ϵ , так би мовити, агентами зовнішнього впливу.

Насамкінець я хочу запросити всіх колег депутатів, увесь український народ, усіх, хто цікавиться фольклором України, на Всеукраїнський фестиваль «Борщівська вишиванка», який цієї суботинеділі відбуватиметься в місті Борщеві на Тернопільщині.

Слава Україні!

ГОЛОВУЮЧА. Наступний виступ — народний депутат Вовк. Прошу.

ВОВК В.І., заступник голови Комітету Верховної Ради України у закордонних справах (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, Радикальна партія Олега Ляшка). Шановні громадяни, Президент Петро Порошенко раптово прозрів. Учора Рада національної безпеки і оборони України підтримала пропозицію Президента щодо непродовження договору про дружбу України з Росією на наступні 10 років.

Міністерство закордонних справ України має направити відповідну ноту Росії, щоб, нарешті, зупинити цей договір, який, за словами Порошенка, уже давно став анахронізмом. Це усвідомлення, вдумайтеся, прийшло до нього на п'ятому році війни. А нещодавно, у квітні цього року, Президент заявляв, що запропонує Верховній Раді лише припинити дію окремих положень договору, водночає наголошуючи, що скасувати весь договір начебто не можна. Тож, нарешті, Порошенко усвідомив помилковість своєї позиції.

Водночас скасування такого договору — це відповідальна справа, що має бути здійснена у повній відповідності з міжнародним правом і законодавством України, щоб ніхто у світі, зокрема Росія або проросійська «п'ята колона» в Україні, не змогли поставити під сумнів цей факт. Задля того щоб раз і назавжди позбутися стратегічного партнерства з Росією у безсумнівно правовий спосіб, договір має бути денонсований Верховною Радою.

Нагадаю, що законодавчу ініціативу денонсації договору про дружбу з Росією лідер Радикальної партії Олег Ляшко вніс до парламенту ще 16 березня 2014 року, у день незаконного Путінського псевдореферендуму в Криму (Оплески). Але в грудні 2014 року, коли парламентський Комітет у закордонних справах розглядав питання про денонсацію договору через російську агресію, Міністерство закордонних справ України, що за Конституцією підпорядковане Президенту, виступало категорично проти. Нещодавно ми оприлюднили копії тих ганебних листів МЗС, адже архіви не горять. Президент Порошенко та некваліфіковані лицеміри на чолі МЗС не здатні бачити на кілька кроків вперед і діяти на випередження. Увесь час вони лише пливли за подіями, через що Україна має вкрай слабкі позиції на міжнародній арені, переважно як принижений прохач.

То ж чому Президент Порошенко зараз прозрів? Схоже, лише тому, що на носі вибори. Справжній державний діяч на чолі країни

реагує на виклики історії, приймає стратегічні рішення та діє динамічно і своєчасно в інтересах свого народу. Політичний кон'юнктурник вичікує вигідної нагоди та перетворює стратегічні рішення на політтехнологію в інтересах боротьби за особисту владу, зокрема перед виборами. Україна вже давно потребує державних діячів, здатних проводити сильну і результативну внутрішню й зовнішню політику.

ГОЛОВУЮЧА. До слова запрошується народний депутат Сергій Лещенко. Будь ласка.

ЛЕЩЕНКО С.А., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань запобігання і протидії корупції (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, партія «Блок Петра Порошенка»). Добрий день, шановні українці! Я як депутат дуже часто спілкуюся з виборцями в Києві, проводжу прийоми. Протягом останніх тижнів до мене неодноразово зверталися, у тому числі щодо незаконних дій, які відбуваються, зокрема намагання чергового дерибану київських земель. Ідеться про намагання дати дозвіл на забудови впритул до Національного ботанічного саду — перлини, яка має бути збережена в Україні, а не стати черговим предметом для дерибану земельної мафії. Це відбувається, на жаль, під прикриттям Міністерства культури України, де діє такий собі колективний орган безвідповідальності — наукова методична рада, яка дає дозволи на багатоповерхову забудову скрізь у нашій історичній столиці.

Лише завдяки тому, що на це засідання прийшов я як депутат, а також представник «Самопомочі» в Київраді, нам вдалося зупинити це свавілля. Після цього ви бачили, як протягом півгодини намагалися підраховувати голоси, і ніяк не могли скласти. У них виходило п'ять з 11, і вони все одно намагалися це рішення протягнути, даючи дозвіл на цю забудову. Сьогодні, на жаль, у мене не було можливості поставити запитання міністру культуру, але я це зроблю з парламентської трибуни.

Пане Нищук, будь ласка, припиніть це свавілля, яке відбувається у ваших стінах, руками вашої заступниці пані Мазур. Або ви бездієте в силу того, що некомпетентні, або ви є спільником у цих мафіозних намаганнях прибрати до рук золоту київську землю.

Крім того, ми отримуємо звернення від мешканців Голосіївського району про те, що Служба безпеки України за часів Януковича передала під забудову територію військової частини впритул до Голосіївського національного природного парку, ще однієї природної перлини в межах Києва. Після того, як ми втрутилися на захист активістів, вони пішли до суду, скасували рішення першої інстанції, яке багато років, повторюся, було частиною цього грабіжницького плану.

Від імені активістів я хочу поставити таке запитання. Які плани в СБУ на цю земельну ділянку впритул до Голосіївського парку? Чи вони там збираються будувати щось інше, чи передати на потреби міської громади, чи національного парку, чи там буде розташована якась інфраструктура Служби безпеки України? Ми просимо дати відповіді на ці запитання, які направлялися в запитах до керівника СБУ пана Грицака, але, на жаль, не отримали жодної відповіді.

Насамкінець хочу сказати про мешканців Печерського району, перехрестя вулиць Бойчука (колишня Кіквідзе) і Бастіонної. Сьогодні зачитували запит на цю тему. Ідеться про незаконну забудову без жодних документів. Я особисто разом з активістами був на прийомі міського голови пана Кличка ще два місяці тому і порушував це питання. Жодного втручання немає, уже почали другий поверх бізнесцентру впритул до житлових будинків на території, яка для цього не пристосована і взагалі без жодних документів. Вимагаю втручання мера міста Києва пана Кличка.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧА. На сьогодні останній виступ. Народний депутат Ляшко. Прошу.

ЛЯШКО О.В. Шановні українці! Я хочу попередити, що президентські вибори, які будуть у березні 2019 року, це не просто вибори нового Президента, це вибори майбутнього нашої держави і, головне, кому належатиме українська земля. Тому що сьогодні міжнародні глитаї, транснаціональні корпорації, роблять усе для того, щоб український селянин, український фермер був бідний, щоб у нього не було грошей, щоб Україна торгувала сировиною, а не готовою продукцією, і водночас вимагають ринку земель.

Хто скористається цим ринком земель? Той, хто керуватиме державою, той і буде господарем на землі. Якщо транснаціональні корпорації поставлять своїх маріонеток, які сьогодні ϵ і керують країною, це означає, що вони протягнуть до цього парламенту проект Закону «Про ринок земель», за яким українців позбавлять землі. Тому що ані фермери, ані одноосібники, ані навіть колишні колгоспи не мають можливості купити землі. Транснаціональні корпорації ешелонами приженуть сюди чемодани доларів, які цілодобово друкуються. Вони мають можливість брати доларові кредити під нуль відсотків річних, і скуплять всю українську землю. Запитайте, під які відсотки український фермер, український селянин беруть кредити у банку – 20-30 відсотків у кращому разі. Хто їм дасть ці відсотки? Це означає, що в них не буде коштів купити землі, хоча нам влада розказує, що ринок земель – це розвиток села, збагачення селянства і таке інше. Це – брехня, це – обман, який переслідує одну мету – забрати в людей землю, як у 90-ті роки забрали промисловість. П'ятеро чи десятеро сімей стали власниками цих головних фондів країни, а мільйони українців отримали пусті папірці - ваучери, за які ніхто не одержав жодної копійки допомоги.

Тому ключове завдання – господарем української землі повинен бути селянин. Президентські вибори – це вибір того, хто буде господарем на землі.

Наша команда пропонує внести зміни до Конституції, де записати, що основою аграрного устрою України є фермерське господарство. Це означатиме, що жодна влада, яка вона не була б, не зможе набирати тисячі й тисячі гектарів землі, як, наприклад, у Херсонській чи в Кіровоградській областях це чинять губернатори, їхні фірми мають сотні тисяч гектарів землі. Тобто замість того, щоб дбати про добробут людей, вони в різні корупційні способи забирають у людей землю, щоб потім її продати і заробити на цьому мільярди.

Тому ключове — внесення змін до Конституції, де основою аграрного устрою України ϵ фермерське господарство.

Друга надзвичайно важлива вимога — повернення спецрежиму оподаткування для сільгоспвиробників. У бюджеті цього року передбачено 5 мільярдів гривень на підтримку фермерів, селянства, компенсації вартості сільськогосподарської техніки...

ГОЛОВУЮЧА. На виступ відвели 6 хвилин. Продовжіть, будь ласка, ще на 3 хвилини, тому що було два депутати, які разом записалися.

ЛЯШКО О.В. У бюджеті на начебто підтримку селянства і фермерів передбачено 5 мільярдів. За літо я об'їздив всю країну від сходу до заходу, зустрічався із сотнями фермерів, і жоден фермер мені не сказав, що він отримав державну підтримку. У кожного з них я запитував: чи маєте ви дотації на тваринництво, на поголів'я великої рогатої худоби? Чи компенсує вам держава частину вартості, коли ви побудували корівник? Чи компенсує вам держава частину вартості сільськогосподарської техніки, яку ви купуєте? Жодна людина мені не сказала про те, що вона отримала підтримку, тому що в ручному режимі виписали порядки використання цих коштів. Для того щоб отримати державну підтримку, щоб тобі дали цю дотацію, треба везти не тільки сало, як раніше, а чемодан грошей.

Саме тому я і моя команда вимагаємо від уряду повернути спецрежим оподаткування ПДВ сільгоспвиробників — найменш корупційний спосіб державної підтримки, коли селянин чи фермер продає товар, 20 відсотків ПДВ зараховується на його особистий рахунок і він використовує ці гроші на розвиток. Не треба їздити ні до Києва, ні до обласних центрів, давати хабарі, вимагати, щоб чиновники тебе почули. Усе має виплачуватися в автоматичному режимі. Чим менше трутнів, чиновників, дармоїдів, яким треба нести хабарі, тим більше українських тракторів, комбайнів, корів, робочих місць буде в селі.

Моя політика — це повернення корови до села, повернення робочого місця до села, повернення, врешті, життя до села. До цього розказували, що немає грошей, і під приводом оптимізації закривали школи, потім добралися до ФАПів, дитячих садків, сьогодні в селах закривають пошти.

У мене виникає запитання до влади, яка проводить цю політику. Що ви залишите сільським людям, крім каганця у вікні? Тому що сьогодні за 1 тисячу кубів газу пропонують платити по 13 тисяч гривень. Хто зможе платити такі ціни? Раніше перед кожними виборами запалювали газ у селі, і вважали, що привели до села цивілізацію. Сьогодні людей переводять на дрова, на підніжний корм, тому що спеціально обмежили можливості для нарахування субсидій, і люди

відключають газ. До якої сьогодні цивілізації ви ведете суспільство? У мене запитання до Президента Порошенка, до влади, до уряду, до парламентської більшості. Ви нам розказуєте про дорогу в Європу? Кому потрібні бомжі у Європі? Ми вже давно у Європі, але Європу треба будувати в Україні.

Відновлення економіки, подолання бідності, створення нових робочих місць, збільшення добробуту українців, тривалість життя, лікування людей у рідній країні, реалізація молоді, щоб не їхали за кордон...

ГОЛОВУЮЧА. Шановні колеги, дозвольте вам нагадати, що наступного тижня народні депутати працюють у комітетах, фракціях, комісіях. Дуже прошу всіх колег активно долучитися до ключової для нас роботи в комітетах, де напрацьовуються законопроекти і доводяться до першого, другого читань.

Чергове пленарне засідання Верховної Ради України відбудеться у вівторок 18 вересня і розпочнеться, як завжди, о 10 годині. Сьогоднішнє пленарне засідання Верховної Ради України оголошується закритим.

Дякую.